

Stašek Bubik a Hnutí víry

Teologie | 12.10.2019 @ 12.00

Úvod: Precedent, hypotéza, metoda, definice

A říkám vám to upřímně, že v mé teologii jsem ušel obrovský kus cesty a v mnoha věcech, ve kterých jsem vyrostl, tak jsem je musel přehodnotit a změnil jsem je, ale změnil jsem je na základě toho, že tady v této knize, které si velmi vážím a vážím si jí jako Božího slova, jsem najednou uviděl, že věci jsou trochu jinak a že mi věci začaly dávat smysl. (Kde bydlí Bůh, 30.6.2019, 31:37)

Novozákonní precedent

O herezích, které nepomíjejí po jednoduchém „fact-checkingu“, platí vždy dvě věci. Za prvé, že bývají výsledkem konzistentního teologického uvažování a za druhé, že čím bližší jsou biblické pravdě a doktrinní ortodoxii, tím jsou sveřepější, neodbytnější, hůře detekovatelné a potenciálně škodlivější.

Obsah

Úvod: Precedent, hypotéza, metoda, definice

Novozákonní precedent

Důvod, hypotéza a východiska

Metoda a vysvětlivky

Definice

Stašek Bubik a Hnutí víry

1. Kdo jsme: „Malí bohové“ a jejich úkol

1.1 Obraz Boží v člověku a Boho-lidská perichoreze

1.2 Malí bohové, církve a probuzení

1.2.1 Viditelná manifestace skrze církve

1.2.2 Masové probuzení

1.3 Malí bohové a proměna společnosti

2. Nepřítel: Asertivní démonologie typu „Satane, poslyš!“

2.1 Transakce autority: Bůh → Adam → Dábel → Kristus → Církve

2.2 Duchovní boj o fyzický svět

2.2.1 Dobývání teritorií, financí a zdraví

2.2.2 Teorie silného muže

3. Pravidla: Univerzální zákon víry

3.1 Je to ve tvé hlavě

3.2 Pozitivní vyznávání

3.3 Víra jako živelná síla

3.4 Zdraví, prosperita a moc

Exkurz: Učení HV jako radikální teodicea

4. Kam jdeme: Království nyní a eschatologie

4.1 Království nyní a světský vliv

4.2 Problém přeuvědomělé eschatologie

Závěr a doporučení

Příkladem budiž hereze přeuvědomělé eschatologie v korintském sboru 1. století. Adresáty Pavlových listů Korintským byli křesťané ze židů a snad více ti z pohanů, kteří byli hned po svém obrácení obdařeni množstvím charismatických prožitků, čili takzvanými duchovními dary. Tato silná zkušenost je vedla k domnění, že jejich identita v Kristu již na nich byla duchovně zcela uskutečněna, z čehož vyplývá, že již jsou zcela moudří, již zcela duchovně zbohatli a že již nemají, nač dále čekat, tudíž ani na vzkříšení (1Kor 4,8; 15,12). Z toho pro ně dále vyplývalo, že morální profil jejich pozemského těla není důležitý, neboť jejich identita v Kristu je již plně uskutečněna. Neměli proto problém tolerovat nemravnost (kap. 5), soudit se navzájem o majetek, chodit za prostitutkami (kap. 6), nebo se libovolně rozvádět a ženit v rámci sboru (kap. 7) a ještě se arogantně vypínat nad apoštola Pavla a na jeho učení, které sbor jen o pár let dříve založilo (kk. 3 & 9). Měli ale korintští pravdu? Nejsou snad charismata potvrzením díla Ducha svatého, které nás zbavuje odpovědnosti za fyzické jednání, když jsme posvěcováni Ježíšovou obětí? Nebo nezabavuje? Tato komplexní otázka vedla Pavla k formulaci tzv. teologie závdavku, která říká, že v současnosti přijímáme pouze část duchovních požehnání (1Kor 13,9n), o část můžeme usilovat (1Kor 12,31) a plnosti se dočkáme až při vzkříšení (1Kor 15; srov. [Thiselton 2000, 36–41](#); [Fee 1987, 4–15](#).)

Adresovat herezi přeuvědomělé eschatologie pro Pavla nebylo snadné a z tónu 2. Korintským cítíme, že ho to stálo mnoho vztahové a služební energie. Pavel přeci zakročil právě v okamžiku, kdy bylo sebevědomí Korintánů na vrcholu, kdy sbor duchovně žil a pravděpodobně i početně rostl. Vyžadovalo to také notný kus teologického fištrónu, citlivost na příslovečného „čerta v detailu“ a především zápal pro ortodoxii. Pavlovi je vzdálen přístup hodného strýčka, který velkoryse přejde jakési teoretické maličkosti a dětské nemoce v zájmu dobrých vztahů. Naopak vidíme tendenci problémy vyhrotit (1Kor 5,1), aby vyšla najevo jejich podstata. Samotný koncept hereze, máme-li jej vůbec nosit v naší aktivní slovní zásobě, vyžaduje jakousi (obrazně řečeno) lingvistickou citlivost na nuance jazyka víry, který může říkat různé věci, ale pouze slovy, které do daného jazyka patří.

Důvod, hypotéza a východiska

V následujícím textu prezentuji výsledky analýzy veřejných kázání Staška Bubika, pastora pražského Sboru bez hranic a ideového otce a doyena Církve bez hranic (dále CBH). K této analýze mne po dlouhou dobu vedla řada indicií. Za prvé jsem dlouho zvažoval hypotézu, že alternativní *praktické* směřování CBH jako enklávy v rámci Apoštolské církve (dále AC) se zakládá na Bubikově odlišné *doktrinní* intuici. Za druhé je to proto, že navzdory stereotypům a navzdory jeho sebe prezentaci pokládám dotyčného za jeden z nejkonzistentnějších teologických mozků v české AC. Domnívám se, že se mu podařilo uchopit teologii Hnutí víry, kontextualizovat ji a efektivně ji aplikovat mj. skrze svá kázání. Značnou roli zde jistě hrála jeho dlouhodobá fascinace fenomény různých západních megasborů a masových probuzení třetí vlny, avšak jeho aplikace učení Hnutí víry je dílem jeho vlastního teologického a organizačního génia.

Navzdory první hypotéze vyšlo během předběžného průzkumu najevo, že Bubik je v současnosti jediným stálým kazatelem CBH, u nějž lze příklon k teologii Hnutí víry prokázat. (Kázání z řady dalších sborů CBH vizte na jejím [Soundcloudu](#).)

Záměrem této práce je, aby její hlavní teze stimulovala debatu o konceptu heterodoxie a hereze v českém letničním hnutí. Může česká AC říci, že má cosi, co měl výše zmíněný apoštol Pavel, čili jakýsi teologický mustr, který se může konzistentně aplikovat bez ohledu na postavení, osobní rozměr a bez ohledu na to, co v dané dekádě „funguje“? Jakým způsobem nahlížet věroučnou svéráznost Hnutí víry? Dle mého názoru Hnutí víry prokazatelně představuje odchylku od klasického letničního učení nejen dle jakési příručky z produkce Assemblies of God (dále AoG), ale především z pohledu základních hodnot a historických milníků vývoje globálního letničního hnutí, jakož i z pohledu vývoje tohoto hnutí na území České republiky. V tomto východisku nemohu apelovat na oficiální stanovisko církve, které by učení Hnutí víry odmítalo, mohu však poukázat na „gramatiku doktríny“, která se zakládá na sdílené zkušenosti a kolektivní paměti. Několik bodů této kolektivní paměti zmíním.

1. Hnutí víry se zárodkem AC přehnal ve druhé polovině 80. let a zanechalo po sobě tak intenzivní deziluzi, že většina těch, kteří toto hnutí zažili a zůstali v AC, se od něj distancuje jako od blatantní hereze. Je ironií osudu, že Hnutí víry bylo onehdy silně zastoupeno právě v Praze, kde nyní sídlí Sbor bez hranic. Tato negativní zkušenost rané AC je částečně zachycena v některých narrativech a sbírkách dokumentů, jejichž autorem a editorem je Rudolf Bubik, první biskup AC a otec Staška Bubika ([Rudolf Bubik, Historie letničního hnutí IV](#), 147–150, 191–195; [Historie letničního hnutí V](#), 369, 374; [Historie letničního hnutí VI](#), 547, 554, 589, 598). Zevrubný přehled střetu AC s učením Hnutí víry poskytuje Aleš Franc v článkách [Hnutí víry v Čechách a na Slovensku \(1987–2011\)](#), tohoto problému se pak dotýká

i v některých člancích svých postupně vycházejících dějin AC.

Po těchto negativních zkušenostech, vycitivši odlišnost doktríny a praxe Hnutí víry od klasického letničního hnutí, se od něj AC v 90. letech jasně distancovala, a to nejprve na konferenci na Letniční biblické akademii v Kolíně (dnes VOŠMT) v roce 1994 a poté v roce 1996 vydáním knihy Jiné evangelium od D. R. McConnella, která učení Hnutí víry podrobuje rozboru a kritice (srov. Franc, Hnutí Víry v Čechách a na Slovensku (1987 – 2011)).

2. Učení o Království nyní, které na učení Hnutí víry navazuje, říká, že církev je povolána k tomu, aby demokraticky prorostla světskými sférami vlivu, a to především politického a ekonomického. Toto učení bývávalo letničními odmítáno, protože se neslučovalo s představou církve jako loďky, která v rozbouřených vodách dějin zachraňuje ztroskotance a očekává brzký příchod Pána Ježíše do Velkého souzení *před* začátkem Jeho tisícileté vlády. Království nyní a klasický letniční premilenialismus jsou v zásadním ideovém rozporu. K tomu je potřeba dodat, že letniční se nikdy nebránili evangelizaci mocných, avšak představa teologicky motivovaného aktivismu, či dokonce christianizace politbyra, se setkávala s radikálním nepochopením, neboť se neslučovala s letničním eschatologickým názorem, v němž „svět“ byl pořad „svět“ a měl jím zůstat až do svého neslavného konce.

3. AC se definuje jako „letniční hnutí“, nikoli jako „pentekostální hnutí“. Jde o zásadní terminologickou distinkci, která má v angličtině ekvivalent v distinkci termínu „Pentecostal“ s velkým „P“, což představuje historická letniční hnutí z počátku 20. století a „pentecostal“ s malým „p“, což je spíše souhrnný název pro všechny historické letniční, charismatiky všech vln a popřípadě další samostatné praktikující plně non-cesacionisty. Toto sebezporozumění staví českou Apoštolskou církev do blízkého rodového vztahu s americkou Assemblies of God, popřípadě s jejími sestrami OBSC a ICFG. Zároveň to českou AC staví do spíše vzdálenějšího rodového vztahu s druhou a třetí vlnou charismatických probuzení, z nichž učení Hnutí víry vychází. Příbuznost s hlavním proudem americké AoG je patrna i na dlouhodobé praxi AC.

Překládá se časopis *Enrichment*, biblická škola používá materiály Global University a AC dlouhodobě spolupracuje s misíí AoG na mnoha rovinách. Doporučuje se a všeobecně se přijímá *Studijní bible s výkladovými poznámkami* a *Systematická teologie* či *Biblické doktríny* od Hortona. To všechno jsou nezpochybnitelné důkazy napojení české AC na kanály vedoucí přímo do Springfieldu, Missouri, totiž do sídla americké Assemblies of God, nejsilnější a doktrínálně nejvyhraněnější klasické letniční denominace. Sám nemám rád uniformitu a monotematicnost. Nikdy bych netvrdil, že tyto zmíněné materiály jsou tím jediným, co lze doporučit. Nehovořím zde ani o jakési geopolitické „orientaci na Západ“, ale o gramatice české letniční teologie, která má nejbliže ke klasickému pentekostalismu, jenž zrovna teď shodou okolností může čerpat právě ze zdrojů americké AoG, pročez by česká letniční teologie měla doktrínální stanoviska AoG brát alespoň jako inspirativní.

Metoda a vysvětlivky

Předmětem analýzy byla všechna veřejně dostupná Bubikova kázání, která lze shlédnout na Youtube až po kázání Na cestě nadpřirozena z 30.9.2019. Kázání jsem poslouchal pokud možno chronologicky a anotoval je spolu s údajem o čase v nahrávce, což mi zpětně umožnilo dohledat poznačené pasáže, přepsat je a uvést odkaz přímo k jejich výskytu. Čtenář tak má možnost ověřit si daný citát přímo v jeho bezprostředním kontextu. (Při úvahách o kontextu však doporučuji brát ohled i na kontext celého kázání.)

Všechny Bubikovy výroky jsou pro přehlednost zvýrazněny šedou **barvou**, výroky protagonistů tvrdého jádra Hnutí víry jsou zvýrazněny **fialově** a výroky představitelů třetí vlny, které nelze zařadit do tvrdého jádra Hnutí víry, jsou zvýrazněny **zeleně**. Výroky představitelů Hnutí víry a třetí vlny jsou uvedeny pro srovnání ve skupinách a ponechány v jazyce zdroje. Uvedená čísla stran směřují velmi často do elektronických verzí daných dokumentů, jenž nemají pevná stránkování, protože není možné se na tato čísla spolehnout. Pro ověření daných citátů bude nutné použít fulltextového vyhledávání v elektronickém dokumentu, což je také důvodem, proč jsem dané výroky nepřeložil do češtiny.

Citace Bubikova výroku odrážejícího mentalitu Hnutí víry je místy doprovázena komentářem, který daný výrok dovysvětluje. Příležitostně je doplněna i polemická vsuvka, jejímž cílem není vždy odpovědět na Bubikův názor, ale spíše zapříst konstruktivní diskusi. Tato ne nezbytně čtivá literární forma má čtenáři přiblížit myšlení Hnutí víry bez zbytečných rétorických figur.

Definice

Hnutí víry je náboženský fenomén, který nemá pevné organizační, ba ani terminologické zakotvení, ale jeho jednotliví protagonisté podobným způsobem recyklují tázající témata a operují s podobnými koncepty. Typickými současnými protagonisty Hnutí víry jsou například kazatelé prosperity T. D. Jakes, Paula White, Creflo Dollar, Joel Osteen, či Benny Hinn. V rámci třetí charismatické vlny však na učení Hnutí víry, jak dokládají i zde uvedené citáty, navazují autoři jako Joyce Meyerová, Randy Clark, Mahesh Chavda, jehož vliv na svou službu Bubik přiznává (Dokončit to, co jsem začal, 10.7.2016, 16:59) a Bill Johnson, jehož knihy *Snění s Bohem* a *Když nebe pronikne na zem* Bubik doporučuje (Království služebník, 26.7.2015, 29:11; Ten, který je skutečný, 25.10.2015, 0:41) a ve druhém případě dokonce vyhláší za jakýsi manifest CBH (Překročit svůj limit, 23.6.2019, 2:58). Dalšími souputníky Hnutí víry jsou protagonisté třetí charismatické vlny, jako např. Rick Joyner, Alan Vincent, či Carlos Annacondia.

Protagonisté třetí vlny (zde např. Johnson, Clark, Annacondia, atd.) nejsou vždy spojeni s tvrdým jádrem Hnutí víry. V zásadě lze však bezpečně prohlásit, že velká část třetí vlny s Hnutím víry sdílí stejnou doktrinní intuici, byť představitelé třetí vlny důraz na prosperitu upozadují např. ve prospěch učení o Království nyní. Podobně ani Bubik nelze pokládat za představitele tvrdého jádra Hnutí víry, ale za představitele třetí vlny, který navazuje na teologické kořeny Hnutí víry. Na pozadí však vždy stojí doktrinní systém Hnutí víry, který se liší od klasického letničního učení, k němuž se AC hlásí.

Elaborované učení Hnutí víry stojí na odkazu Kennetha Copelanda, Wolfharda Margiese, Lestera Sumralla, Kennetha Hagina, Charlese Capse a E. W. Kenyona; ideové kořeny tohoto učení však sahají až do některých proudů Hnutí svatosti na počátku 20. století (King 2016).

V Českém a Slovenském prostředí toto učení bývalo zastoupeno ve sborech Slova života a v několika menších organizacích (např. Triumfální centrum víry, Cesta panujícího, atp.). Nyní je toto hnutí nově patrné v organizacích Křesťanské spoločenstvo Milost' a Církev víry Milost', což jsou de facto dceřiné organizace budapešťského megasboru Hit Gyülekezete (Sbor víry) vedeného kazatelem Sándorem Némethem. Nejlepší stručné shrnutí učení Hnutí víry spolu s představením hlavních protagonistů naleznete v článku Hnutí Víry – aktualizovaný přehled od Aleše France. V češtině a slovenštině jsou samozřejmě vhodnými příručkami monografie od McConnella (1988 a 1996), Stetze (1995), France (2017), Ondráška (2011), Hejzlara (2010) a Halasové (2014). Kontext dotvoří i články od Milana Bubana, Vojtíška a Hoška v časopise Dingir číslo 2/2008. V angličtině dále poslouží například McAlpine (2008, 2013) a Moriarty (1992). Starší příručkou k pozadí charismatismu je Quebedeaux (1976). Užitečné je také nahlédnout do příslušných stanovisek AoG, čili The Believer and Positive Confession (1980), Endtime Revival – Spirit Led and Spirit Controlled (2000), a The Kingdom of God (2010).

V jádru učení Hnutí víry stojí přesvědčení, že víra jako taková není ani tak morální hodnotou, která reguluje vztah člověka s Bohem, ale spíše živelnou mentální silou, jejíž velikost a vektor z ní může učinit prostředek k prosazení vůle věřícího, „malého boha“ této planety. Na toto centrální přesvědčení navazují další body: Autoritu vládnout, jakož i nárok na zdraví a materiální prosperitu, již v Edenu uzurpil Dábel, ale Kristus ji svou obětí vykoupil zpět. Naučí-li se církev tuto autoritu přijmout a vírou (onou mentální silou) aplikovat, bude moci dostát svému mandátu a prorůst především do oblastí teritoriálního, finančního a politického vlivu. Abych ukázal na toto Bubikovo explicitní učení, rozdělil jsem následující text do čtyř sekcí dle těchto klíčových důrazů: (1) Autorita věřícího, (2) asertivní démonologie, (3) víra jako živelná síla a (4) Království nyní.

Stašek Bubik toto učení v žádném svém kázání neprezentuje jako monolit. V jeho kázáních nenalezneme ani jiné poměrně typické akcenty učení Hnutí víry, jako jsou teorie výkupného, Kristovo utrpení v pekle, či démonická posedlost věřících. Body učení Hnutí víry zmíněné v předchozím odstavci však Bubik v té či oné podobě dlouhodobě zastává. U těch, které explicitně nezastává, možná absence veřejného důkazu není důkazem absence.

Tato analýza představuje Bubika jako kazatele třetí vlny, který se přiklonil k doktrinnímu systému Hnutí víry ve čtyřech výše popsaných bodech. Je jasné, že Bubik v jeho praktickém projevu není možné pokládat za „kazatele prosperity“ (srov. např. rozhovor Když nás život překvapí, 12.8.2019), byť i takový důraz v jeho kázáních uvidíme. Bubikův *příklon* k doktrinnímu systému Hnutí víry mu však umožňuje teologickou validaci křesťanského aktivismu a projektu Království nyní. Bude dokázáno, že Bubik používá doktrín Hnutí víry jako kolejnic již ne toliko pro důraz na osobní blahobyť

jednotlivce, ale pro umocnění důrazu na autoritu církve a na její pozemský mandát pro zásah do viditelného světa před viditelným příchodem Krista.

Stašek Bubik a Hnutí víry

1. Kdo jsme: „Malí bohové“ a jejich úkol

1.1 Obraz Boží v člověku a Boho-lidská perichoreze

Nejsi Bůh, ale byl jsi stvořen, abys byl nositelem Boha. A proto když říkáš „já jsem nic“, tak říkáš „já jsem jenom prázdná sklenice“. ([Svět kolem nás, 16.9.2012, 21:38](#))

Pokud Bůh skryl samého sebe do nás, pokud Pán Bůh to učinil tak, že když tvořil člověka, tak vlastně do každého jednoho z nás vložil část sebe, pak věřím, že když my jako církev nebo když my jako lidé přijdeme a dáme se vlastně dohromady, tak tím vytváříme Boha na zemi. Nebo tím vytváříme Boží království na zemi, pokud bych to řekl ještě jinak. ([Ráj na zemi, 3.2.2013, 5:50](#))

Běžná křesťanská nauka říká, že člověk se rodí v hříchu a hříšný. Obrácením se tato okolnost postupně vyrovnává, ale jelikož jde o jen částečně měřitelný proces, jehož cíl je nám zaslíben jen skrze zádavek Ducha, bývají křesťané opatrní vidět v sobě „kus Boha“ a v církvi „Boha na zemi“, jak to vidí Bubik. Naopak je potřeba zdůraznit, že církev je ztělesněním Krista pouze potud, pokud je Kristus její hlavou (Kol 1,18; srov. 1Kor 12), Kristus ve mně je pouze potud, pokud „nežiji už já“ (Ga 2,20) a k nesení Boha mne neuschopňuje to, že jsem druhu *Homo sapiens sapiens*, ale to, že jsem v Kristu znovuzrozen jako Boží dítě (Ř 8,29; 1J 3,2).

Tuto podmíněnost *theose* (zbožštění) má Hnutí víry (dále jen HV) tendenci přehlížet a promítat do člověka schopnost toho, co se v trinitologii nazývá perichoreze a z ní vyplývající vzájemné prolínání a komunikace vlastností mezi členy Trojice (*communicatio idiomatum*). Dle učení HV může k této komunikaci Božích atributů docházet nejen v rámci Trojice, ale i v rámci církve. Ještě přesněji řečeno, v učení HV dochází k setření hranic mezi perichoretickou jednotou lidství a Božství Ježíše Krista, perichoretickou jednotou Trojice a perichoretickou jednotou církve. Z toho pak jednoduše vyplývá, že jsem-li „nositel Boha,“ mohu uplatňovat božské výsady podobně, jako pozemský Ježíš skrze perichoretickou jednotu s Otcem uplatňoval božské výsady svého Otce. Přeneseno do eschatologických pojmů, v dření HV dřímá představa, že „zjevení Božích synů“ (Ř 8,19) může proběhnout již nyní, když pozemští synové uchopí své výsady, svůj mandát.

V tomto duchu u klasických protagonistů HV čteme:

God said, Let us make man in our image and after our likeness. The word likeness in the original Hebrew means an exact duplication in kind. Adam was an exact duplication of God's kind! ([Capps 1980, 10](#))

Adam was created in God's class. He was made in the likeness of God and, consequently, had a free will. Genesis 1:28 says, *And God blessed them. To bless means "say something good about." He blessed them, and said unto them, be fruitful, and multiply, and replenish the earth, and subdue it: and have dominion over the fish of the sea, and over the fowl of the air, and over every living thing that moveth upon the earth.*

When God said, *Be fruitful, multiply, replenish, subdue, and have dominion*, He made a covenant with man. Man was created with power; then God gave man authority to use that power by making a covenant with him, guaranteeing him dominion over this earth. ([Copeland 1980, 3](#))

In the first five chapters of Genesis, Elohim is the name for God. Man, then, was made in the likeness of Elohim. He was made with the life of God in him. God made man's body out of the dust of the ground, and breathed into man's nostrils the breath of life. ([Hagin 1981, 30](#))

Man belongs to God's class. He is an eternal personality. Before he committed sin, he had Dominion over all angels and demons. No being but God Almighty, Himself, was greater. ([Kenyon 1989, 34](#))

So, when your inner image matches God's Word, then your faith can produce the end result that God desires for it to produce. In this way, you become a co-laborer with Him, bringing His will to pass on this earth. (Copeland 1997, 6)

1.2 Malí bohové, církev a probuzení

Zjevování Boha na zemi skrze člověka má u Bubika i kolektivní – eklesiologický rozměr. Boha kompletně nezjevuje jednotlivec, ale celá církev, která je tím povolána k různým druhům (samozřejmě demokratického) triumfu v politické a ekonomické sféře. Tak, jako stanovisko AoG víru v nástup této triumfální církevní síly, která by měla dobýt svět v rámci příprav na Kristův příchod, důtklivě popírá (Franc 2017, 4.2.6; [AoG 2000](#); srov. § 4), tak k němu Bubik tíhne, když očekává (1) viditelnou manifestaci Boha skrze církev a (2) církví navozené masové probuzení.

1.2.1 Viditelná manifestace skrze církev

„Dábel ví, že Pán Bůh vsadil všechno na církev. [...] My postavíme církev, na kterou když se podívá tento svět, na kterou když se podívá kdokoli, tak řekne: „Wow, to je Bůh na zemi“. ([Svět kolem nás, 16.9.2012, 37:15](#))

Bůh chce zjevit své království na zemi skrze Ježíše a to, co jsem četl, jasně říká, že církev je vlastně Ježíš na zemi a ten je přítomen v nás. To, co Bůh stvořil v ráji, je zpět obnoveno. Bůh a lidé žijící v lásce v harmonii. ([Komu patří církev, 9.3.2014, 34:57](#))

Pán Bůh nejenom má plán pro nás jako pro jednotlivce, ale má plán pro nás jako pro skupinu, protože Bůh, říkal jsem to už několikrát tady v církvi, Pán Bůh kus sebe ukryl do každého z nás. Abychom ten jeho velký plán mohli dát dohromady, tak potřebujeme udělat něco podobného, co děláme dneska ráno, a to je to, že se potřebujeme v církvi setkat jako lidé, kteří hledají Boha, chtějí Ho následovat. A potřebujeme ty jednotlivé střípečky dát k sobě. A tomu říkáme církev, tomu říkáme křesťanské společenství, tomu říkáme to, kdy lidé se scházejí dohromady jako věřící lidé a hledáme ten velký plán pro nás. ([Vize, 6.9.2015, 17:07](#))

Protože představte si, že Ježíš nějakým způsobem část sebe ukryl do každého jednoho z nás. A pokud chceme vybudovat ten stejný velký obraz, tak potřebujeme vlastně ty části slepit dohromady. ([Spolu to zvládneme, 23.1.2017, 18:03](#))

Přátelé, církev zjevuje Boha. Od toho prostě tady jsme. My jsme tady od toho, abysme vlastně zjevili Boha na této zemi. A pokud Bůh je láska, tak to, co se snažím vám dneska říct a s čím chci teďka skončit, je to, abysme vlastně zjevili Boha na této zemi. ([Přátelé, 25.9.2018, 44:21](#))

1.2.2 Masové probuzení

A já věřím, že církev povstane jako obrovská armáda. Nemyslím teďka armáda se zbraněma, ale myslím jako ta duchovní armáda, která půjde a naplní to, k čemu ji Pán Bůh povolává. ([Svět kolem nás, 16.9.2012, 12:50](#))

A já věřím, že před náma, církev, je velkej den. Protože věřím a jsem přesvědčen, že před tím, než Ježíš Kristus přijde pro svoji církev, tak ta obrovská žeň bude naplněna a miliardy a miliardy lidí budou uvolněny do Božího království. ([Svět kolem nás, 16.9.2012, 47:10](#))

Velmi jednoduchý princip: Že Boží vůle není ještě v plnosti zjevena na zemi. A že Boží království, které je v nebi, ještě není v plnosti tady na zemi. Ale Pán Bůh to chce udělat dneska a teď, v tomto čase, v naší generaci, chce to udělat a chce to udělat skrze vás. ([Jeho jméno, 10.3.2013, 21:15](#))

Historicky je toto učení extenzí doktrín hnutí Pozdního deště, jehož počátky při malém probuzení v roce 1948 v Saskatchewanu mají dalekosáhlou odezvu v současném charismatismus. Zásadní rozdíl mezi Pozdním deštěm raných letničních a Pozdním deštěm druhé a popř. třetí vlny spočívá v eschatologii, která byla v prvním případě premileniální/inaugurovaná a kristocentrická a ve druhém případě postmileniální/realizovaná a pneumatocentrická (srov. [Buban 2019](#); [McClymond in Althouse & Waddell 2010](#)).

1.3 Malí bohové a proměna společnosti

HV říká, že jsme-li jako křesťané nositeli Boha na zemi, očekává se od nás, že budeme plnit Boží plán, ale zároveň se nám dává možnost skrze zmíněnou Boho-lidskou perichorezi aplikovat Boží autoritu na zemi. Jelikož však s velkou mocí přichází velká odpovědnost, jsme zavázáni k využívání svého božského mandátu ve společném tahu na branku vstříc změně svého prostředí. I oficiální stanovisko AoG k této věci ([AoG 2010](#), dostupné [v češtině](#)) počítá s tím, že církev může mít „silný ozdravný účinek na svět“, ale zatímco pro stanovisko AoG je změna společnosti vedlejším důsledkem přítomnosti znovuzrozených, pro Bubika je smyslem jejich bytí.

... věřím, že je důležité, abysme porozuměli tomu, že když nás Pán Bůh zachránil, tak nás nezachránil proto, aby pár křesťanů se scházelo dohromady, ať už někde v církvi, anebo na škole, anebo kdekoli prostě jinde, ale že Bůh nás povolal k tomu, abysme změnili náš svět. ([Ráj na zemi, 3.2.2013, 11:20](#))

Ale Duch svatý chce být praktickým rádcem, pomocníkem, někým, kdo ve tvém životě ti chce říct, jak můžeš dělat lépe svůj byznys, jak můžeš lépe proniknout někde do politiky nebo do jiné sféry, jak můžeš být dobrým doktorem. Bůh ti chce dávat zjevení v práci, doma, ve škole, kdekoli seš. Napíšeš písemku a uča bude z toho prostě úplně vyvalená. ([Praktické kroky, k uvolnění darů a schopností, 14.12.2014, 13:28](#))

Změna světa tedy není jen zvláštní milostí, kterou Bůh ráčí podmíněčně udílet „tichým v zemi“, ale mandátem, který jsme jako křesťané povolání naplnit. Pomocí poněkud nesrozumitelného manévru Bubik dokonce tvrdí, že základem našeho mandátu k rozšíření sekulárního vlivu je abrahamovská smlouva. (Bylo by zajímavé promyslet implikace této myšlenky pro Bubikovu izraelologii. Srov. [Morální revoluce, 26. 5. 2019, 4:47](#))

Myslíte si, že jako lidstvo jsme stále součástí té smlouvy, kterou Bůh uzavřel s Abrahamem a uzavřel s mnoha dalšíma lidma, ke kterým mluvil? Já jsem přesvědčený, že jo. Já jsem součástí té smlouvy. A Bůh říká, že součástí té smlouvy je, že on mi dává sílu, abych se vzdal, anebo jiný překlad říká, abych získával bohatství této planety. Abych získával dědictví pro moje děti a pro moje vnuky, a tak dále. Aby nějakým způsobem jeho vliv se mohl rozšiřovat na lidstvo skrze mě a skrze vás. ([Ráj na zemi, 3.2.2013, 14:20](#))

K tématům vlivu na společnost a mandátu církve k její proměně se vrátíme v § 4, která se zabývá Bubikovým učením o Království nyní. Než tak ale učiníme, musíme se podívat na duchovní autoritu (§ 2) a na zákon víry (§ 3), což jsou v systému HV nástroje, s jejichž pomocí se má daný mandát naplnit.

2. Nepřítel: Asertivní démonologie typu „Satane, poslyš!“

2.1 Transakce autority: Bůh → Adam → Ďábel → Kristus → Církev

Jak jsem nastínil, HV učí, že Adam byl stvořen jako bůh tohoto světa. Kvůli prvotnímu hříchu byl však o svou vládu připraven Ďáblem, jemuž ji zas uzmul Kristus a dal ji církvi. Tento princip se u Bubika i u dalších učitelů HV objevuje jako nedílná součást procesu uplatňování autority. Ďáblovo panství na této zemi přeci ještě neskončilo. Jestliže však Kristus sebral Ďáblu právní status boha tohoto světa, pak i my můžeme Ďábla svázat tam, kde jeho panství trvá, ovšem pouze využijeme-li principu víry k prosazení autority vládců tohoto světa ([Stetz 1995, 14](#)).

Učení o transakci autority bývá doprovázeno teorií výkupného, avšak není jí logicky podmíněno. Tuto spornou teorii smíření Bubik nikde ve svých kázáních kupodivu nezastává. Problémem je zde však spíše teorie o transakci božské autority, která podobně jako teorie výkupného nechává příliš malý prostor Boží svrchovanosti. Je-li člověk „malým bohem“, který je povolán vládnout a je-li Bůh de facto nekompetentní zasahovat do záležitostí člověka, protože se své autority vzdal, načež ji od Ďábla vyhandloval zpět, jen aby ji opět předal církvi a pak opatrně našlapoval okolo duchovních teritorií, pak je Bůh ponížen na úroveň hráče v jakési fantastické hře o trůny.

Zcela v duchu učení o transakci autority Bubik říká:

1) Autorita dána člověku

Bůh když stvořil tento svět, tak autoritu předal člověku. Pán Bůh předal autoritu na této zemi člověku a řekl: Ty tady vládni a ty tady dělej to, co chceš. A z toho vlastně pramení to, že Pán Bůh dneska, když chce přijít a zasáhnout do toho světa, tak Bible říká, že On hledá člověka, že On bez člověka nic nedělá. ([Mýty o modlitbě III, 29.3.2015, 7:25](#))

2) Uloupil ji Ďábel

Nebe něco chystalo. A souběžně tady na Zemi Ďábel taky něco chystal. A on sprádal prostě svoje plány. A vidíme, že už v zahradě Eden ukradl něco člověku, ukradl člověku autoritu nad touto Zemí a spoustu prostě dalších věcí. ([Dům nebo hotel, 13.9.2015, 24:51](#))

Ale teďka mluvím o tom, že Ďábel něco ukradl z této země a musí to být vráceno proto, aby Boží království mohlo začít. A když to bude navraceno, když to bude dáno do pořádku, tak přijde Mesiáš a to je to, pokud jste nerozuměli té první písničky, tak to bylo, co Luboš zpíval v té první písničky. ([Největší investice, 30.10.2017, 31:30](#))

3) Ježíš ji vzal zpět

[Jako policista] máš autoritu od českého státu, popřípadě od Ministerstva vnitra, které jedná na základě nějakých zákonů a ty jsi ten, kdo má vyžadovat vykonávání nebo naplnění těch zákonů. A Pán Ježíš tady mluví něco podobného. On říká: Já jsem ten, kdo zplnomocňuji. Já mám veškerou vládu a autoritu. A Ježíš jiným způsobem říká: Já jsem ji vzal Ďáblu zpátky. Jo, to je hodně široké téma a někdy můžeme mluvit jenom o autoritě, nechci zabřednout do toho, ale Ježíš říká: Já jsem ji vzal zpátky, já to mám pod kontrolou tento svět a já vás teďka posílám a já budu s váma. ([Vidět nebo slyšet, 29.9.2013, 4:08](#))

Co nás Bible učí o Ježíši, co Ježíš dělá v nebi je, že má klíče smrti i podsvětí. To je to, co tam říká Janovi. To znamená, Ježíš tím má autoritu nad smrtí, nad nemocí, Ježíš je ten, kdo vládne tomuto světu. Není to Ďábel, kdo má moc vzít člověku život, ale Ježíš je ten, který je nad tím. Proto můžete klidně spát, protože Ďábel nemá nad váma moc, ale někdo jinej: Ježíš. Bůh. On vydobyl vlastně autoritu, on vzal zpátky tu autoritu nad tímto světem, vzal ji Ďáblu, protože odkud ji měl Ďábel? Ďábel jim měl od člověka. Bůh ji dal v zahradě Eden člověku, člověk ji předal skrze vzpouru Ďáblu a Pán Bůh si ji zpátky skrze Ježíše bere a Ježíš říká: Já mám tu autoritu. ([Síla a hmota, 5.4.2015, 21:09](#))

A pak mu říká: Já jsem přišel na tento svět z toho důvodu, abych se stal králem. Ježíš přišel tady proto, aby se stal králem, aby vlastně převzal ne jako Bůh, ale jako člověk, aby vlastně převzal to království, které v zahradě Eden po stvoření bylo ukradeno. ([Bůh nebo člověk, 12.3.2019, 22:44](#))

4) Církev ji musí uplatnit

A pak najednou, když svět nám začíná diktovat nějaké pravidla, které se nám nelíbí, tak jdeme s transparentama a křičíme, že jaktože nás tady Ďábel pronásleduje. Pronásleduje nás proto, že jsme mu to dovolili. Že jsme mu předali prostě tu vládu. Protože my nevládneme, tak vládne někdo jinej. Já teď nemluvím o žádném spikleneckví, já teď nemluvím, že jako církev máme začít nějak ovládat tento svět. [...] Mluvím o tom, že Bůh mě povolal na této planetě a Bůh chce mi dát nějaký majetek, abych skrze něj nebo abych s ním mohl vládnout v tom mém prostě rozměru. ([Biblický pohled na bohatství, 8.6.2014, 39:40](#))

... A to i nad teritorií, která Ďábel skrze lidi stále ovládá. ...

Druhá věc, proč někdy nevidíme hned věci, je duchovní boj. My víme, že nejsme tady jenom my a Bůh, ale je tady náš nepřítel, který zabraňuje tomu, abysme přijali věci, které máme přijmout. A tak, jak Bůh respektuje nás, jako lidi, tak Bůh respektuje nepřítele. Bůh porazil Ďábla, v podstatě už v ráji ho mohl zatratit, ale spolu s ním by zatratil celé lidstvo a celou zemi. Ale Bůh ho respektuje a respektuje to území, které mu dal anebo které on dneska skrze lidi ovládá. A proto někdy to zabere čas, dokud my některou z těch věcí nevybojujeme a nezměníme. Když se budete dívat do dějin církve, tak bysme mohli nakreslit takovou křivku. Hodně dolů a pak někde od reformace se to zpátky vrací prostě k Bibli. A celá vlastně reformace, nebo celé dějiny církve, jsou o odpadnutí a o návratu zpátky k Bohu. ([Mýty o modlitbě, 1.3.2015, 32:17](#))

To znamená, je nepřítel, který má kontrolu nad mnoha věcmi. Je nepřítel, který má kontrolu nad národy, nad městy. Je mu dána autorita, protože lidé mu tu autoritu předali a on kontroluje věci a proto my mnoho věcí ještě nevidíme fyzicky, ale skrze modlitbu vedeme duchovní boj a vlastně prosazujeme Boží království tady na zemi. Další věc, která je s tím spojena, třetí, je víra na zemi. Pokud budeme studovat, co víra způsobovala, tak víra vlastně vždycky nějakým způsobem pohla Bohem a my se potřebujeme naučit modlit se s vírou. Bůh pracuje s vírou. ([Mýty o modlitbě, 1.3.2015, 35:25](#))

2.2 Duchovní boj o fyzický svět

2.2.1 Dobývání teritorií, financí a zdraví

Křesťan má tedy autoritu a církve musí uplatňovat moc. Co přesně ale dobývat? Zcela dle intencí HV je to i u Bubika jednak teritorium určené pro evangelizaci, za druhé pak ukradené zdraví a materiální blahobyt. Bubik například po přečtení Př 6,31 („...když je zloděj dopaden, nahradí to sedmkrát...“) a po exegetické obezličce dospívá k následujícímu závěru.

A já vám chci říct a věřím, že to je prorocké slovo, které Bůh chce uvolnit do života možná každého jednoho z nás, ale minimálně do života některých z vás. Věřím, že Bůh vám chce říct dneska, že jste se nechali okrást Dáblem. Já mám mnoho věcí, které mi Dábel ukradl a které vzal z mého života. Ať je to zdraví, ať to jsou vize, ať to jsou Boží slova, které Bůh ke mně mluvil a které se ještě nenaplnily a které jsem dovolil, aby Dábel vzal. Ježíš o Dáblu říká, že je to zloděj, že přišel, aby kradl. On je ten, kdo krade. A on je ten, kdo vzal věci z tvého života možná je to práce, možná je to zaměstnání, možná zdraví, možná peníze, možná vztahy, možná rodina, možná tvoje děti, tvoji rodiče, já nevím, cokoli. Přemýšlej nad tím, kde tě Dábel okradl. A já ti chci dneska prorocky říct, že máš právo na to, Boží slovo to říká, máš právo na to, aby jsi dneska řekl tomu pekelnému zloději, abys mu řekl: Vrať to sedminásobně! Sedminásobně to vrať do mého života. (Zdroje z nebe, 12.1.2014, 43:25)

V tomto duchu pokračuje a od času 48:00 vskutku přikazuje Dáblu cosi vracet, prorokuje prosperitu a „uvolňuje“ zázraky. Klíčem je však, jak zdůrazňuje jinde, „přestat brečet“ a svou převahu si uvědomit.

Já věřím, že Pán Bůh v každé generaci očekává od nás, abychom podobně jako David, který vlastně šel a něco udělal a vlastně vzal si zpátky tu kořist, tak věřím, že Bůh nás povolává k tomu, abychom šli a změnili tento svět. A pokud vám to připadá jako hodně velká výzva, tak je to velká výzva. Ale pro Davida to, co udělali, bylo stejně tak velké. Ale on se rozhodl, že to nenechá tak, že tam nebude brečet na místě. A já nevím, jakový život máte za sebou, ale to moje poselství dneska pro vás je: Přestaň brečet a jdi si vzít to, co ti Dábel vzal. (Jít nebo zůstat, 29.5.2018, 15:45)

V jiných kázáních Bubik volá po duchovní reklamaci nezaplacené faktury a apeluje na Boží slovo jako na zdroj neodvolatelných materiálních zaslíbení.

A ty řekneš: Já jsem v průšvihů prostě. Mně nezaplatili fakturu v práci. Nebo řekneš: Já už půl roku prostě nemám práci, nemám zaměstnání, nemám žádné zakázky. A ta druhá rodina, která se schází s tebou, řekne: My se budeme modlit a my ti pomůžeme uplatnit Boží království na zemi. My vezmeme to, co ti Dábel vzal. (Vidět nebo slyšet, 29.9.2013, 33:45)

Když mluvím o zaslíbeních, tak mám na mysli všechno to, co je napsané v té knize, co Bůh říká tobě, kdy dostáváš zaslíbení, češ si Bibli a říkáš si: Wow, to by bylo dobré, kdyby Bůh to vložil do mého života a Pán Bůh říká: Jo, já ti to chci dát, ale mezi tebou a tím zaslíbením je nepřítel a ty ho musíš porazit. A my se potřebujeme naučit duchovní válce a duchovně bojovat, protože jediné tak můžeme dosáhnout věcí, které nám Pán Bůh zaslíbil. (Neviditelný nepřítel, 27.4.2014, 16:44)

Bůh jako kdyby říká: Já ti chci něco dát. My říkáme: Super, díky Bože. Vezmeme si konkrétní příklad, kterému rozumíme, uzdravení. Onemocníš a češ v Bibli, že Bůh tě chce uzdravit. Ty říkáš: Fajn, skvělé. Pomodlím se, Pán Bůh mě uzdraví. Pomodlíš se a uzdravený nejsi. A řekneš si: Hmm, nějak to nefunguje a začneš přemýšlet prostě nad tím, proč tě Bůh nechce uzdravit. Bůh tě chce uzdravit, protože to říká ve svém slově a On nemůže lhát. Ale možná právě ses dostal do duchovního boje, kdy Bůh říká: Já tě uzdravím, ale někde stojí nepřítel a ten říká: Ne, ne, ne, to nebude takové jednoduché. (Mýty o modlitbě III, 29.3.2015, 27:54)

Toto nárokování si vlády nad světem a verbální vynucování si autority nad démony je jistou formou pozitivního vyznávání (§ 3.2). Dotyčný duchovní válečník musí pozitivně vyznat, že nepřítel, který by mohl bránit postupu církve a Království, je tak přemožen, že bránit již nemůže. Než se přeneseme k dalším bodům, dovolím si ke srovnání opět uvést několik citátů od klasických protagonistů HV. V těchto citátech vidíme příklady učení o transakci autority, o uplatňování autority nad světem i o teorii silného muže, která je u Bubika rovněž přítomna (§ 2.2.2).

The sin of Adam was the crime of High Treason. God had conferred upon him the authority to rule the universe. This Universe-wide dominion was the most sacred heritage God could give to man. Genesis 1:28 and Psalm 8:6. Adam turned this legal dominion over into the hands of God's enemy, Satan. (Kenyon 1969, 17)

Jesus defeated Satan in awful combat in full view of all Satan's cohorts. He took from Satan the keys of hell. He took back the authority that Satan had stolen from Adam in the Garden of Eden. He made an open show of principalities and powers, lording it over them in their own domain (Col. 2:15). (Copeland 1980, 7)

I'm going to take what is rightfully mine. The Word of God says it's mine. I've read this Book. This Book tells me that it belongs to me, and I'm not about to let the devil steal what belongs to me. (Hagin 1982, 13)

[...]

God is reaching His hand down from heaven, saying, “My child, here’s all you ever needed to have happiness, godliness, and a joyous life on earth. Here it is! Here it is!”

You can look at that hand and say “Oh, I wish that were so. Oh, wouldn’t that be nice!” Or you can, by faith, reach up and grab hold of all the provisions of life God’s hand is offering you.

With your other hand, grab hold of the things that hinder you from enjoying godliness, health, wealth, and happiness. Your faith will activate God’s power, and that power will flow through you to set you free from those hindrances. (ibid., 23)

In the area of disease, there is *authority* and *counterauthority*. The devil has power to bring disease upon you, as he did with Job. But as a Christian, you possess divine authorization to rebuke, renounce, and destroy all the power of the enemy.

You must exercise your rights, however. Sickness and disease do not automatically stay away from every believer.

Quote the source of your power. A policeman can say, “In the name of the law, stop!”

As Christ’s disciple you must say, “In Jesus’ name, I am healed!” (Sumrall 1986, 23)

No matter how bad the condition of your life and your mind, don’t give up! Regain the territory the devil has stolen from you. If necessary, regain it one inch at a time, always leaning on God’s grace and not on your own ability to get the desired results. (Meyer 1995, 27)

Satan člověku sebral autoritu, a stal se vládcem nad zemí. Člověk ztratil nárok na svou autoritu, když mu ji Satan uloupil. Ovšem když Ježíš zemřel na kříži, nejen že nás vykoupil, ale odstranil také bariéru, která nás od něj oddělovala, a dal nám příležitost stát se Božími dětmi. Když to udělal, vzal autoritu Ďáblovi a automaticky ji vrátil nám. Máme autoritu, která pochází od Boha, a skrze víru v něj si můžeme od Ďábla vzít cokoli zpět. Jenom věřme, že jsme opravdoví dědicové s Kristem v nebeském království. Náš Otec je vlastník. Má nárokovou listinu na tuto zemi.

Když si svá práva vírou přivlastníme, budeme vybaveni, abychom užívali autoritu nad démonickými mocnostmi tohoto světa. Pokud Satan ovládá člověka nebo situaci, máme moc ho vyhnat, protože jsme znovu získali veškerou autoritu od Boha skrze moc kříže Ježíše Krista. (Annacondia 1998, 19)

The evil one, whom Jesus referred to as “the strongman,” can only maintain his power until one stronger comes. (See Matthew 12:25–29 and Mark 3:22–27.) Through His victory on the cross, Jesus has bound the strongman. In Jesus’ name, we can take the spoils of battle, stealing back what the enemy has stolen and releasing captives from the dungeons of darkness and destruction. (Chavda 1999, 85)

The next week, in one of the final services of 1989, I stood before the congregation in Orlando and said, “We are about to step into a new era of ministry—one that will impact our world for eternity! I am filled with expectancy and excitement as I consider ministering in the nineties. Never before have I felt such a stirring in my soul, such anticipation at what is about to break loose on God’s people.” And I continued, “I have made a decision to be at the forefront of this great revival. I want to be ready to move when God says move, boldly conquering and possessing the land, taking back what Satan has stolen.” (Hinn 2000, 125)

Adam and Eve were placed in the garden with a mission. God said, “Be fruitful and multiply; fill the earth and subdue it.” It was God’s intention that as they bore more children, who also lived under God’s rule, they would be extending the boundaries of His garden (His government) through the simplicity of their devotion to Him. The greater the number of people in right relationship to God, the greater the impact of their leadership. This process was to continue until the entire earth was covered with the glorious rule of God through man. (Johnson 2005, 29)

Adam was the original “god” or “ruler” of the Earth. Now, Satan is the ruler of the Earth, but only for a certain period of time. There is an appointed time for his reign to end, but for now he has to be dealt with. He is “god” or “ruler” over those who have not been saved and he wants to keep them blinded so he can take them to Hell with him. How did he become the “god of this age?” Adam’s sin gave Satan authority to reign over those controlled by sin. (Clark 2006, 26)

Likewise, the cross we take up and the suffering that we endure as believers is the resistance of the enemy forces that we have been delegated to displace from the land that we have inherited with Christ. Exercising the power and authority we’ve been given to take our territory from the enemy is what strengthens our character to stand in a place of influence in that territory to establish the Kingdom. We’re not merely to bind the strongman, kick him out of the house, and take back what he has stolen from us. We’re supposed to become Kingdom strongmen who can release the blessings of Heaven to fill the house. (Johnson 2007, 158)

2.2.2 Teorie silného muže

Na jiném místě Bubik vysvětluje podstatu svého vnímání duchovního boje. Tento není prostě věcí zatracování zla, ale úsilím o uchvácení kořisti.

A Ježíš tady říká: „Když plně ozbrojený silák střeží svůj palác, je jeho majetek v bezpečí. Přejde-li však silnější, než on (věřím, že mluví o sobě, to je Ježíš anebo my v Jeho jménu) a přemůže ho, vezme mu jeho zbroj, na kterou spoléhal a jeho kořist rozdělí“. Ale nic nemluví o tom, že ten silák by přestal žít nebo existovat. Rozumíte, co chci říct? To znamená: To, o čem je duchovní boj, to o čem je naše vítězství nad démony, není o tom, že střílíme prostě někde démony nebo něco jiného, že je spoutáváme a posíláme někde prostě do propasti, ale duchovní boj je o tom, že jim bereme kořist, že jim bereme to, co oni neprávem prostě vzali. A to jsou prostě lidé. A že jim bereme vlastně tu jejich zbroj. To znamená: Najednou ten silák je odzbrojený a zůstává jako někdo, kdo pozbyl moc. ([Zázraky z nebe, 2.2.2014, 24:42](#))

Společný problém výše popsaných teorií, čili (A) teorie o transakci autority, (B) teorie duchovního boje o materiální zajištění a (C) teorie silného muže spočívá v tom, že má velmi chatrnou biblickou oporu.

Ad A. Genesis 3 sice hovoří o pádu člověka a o tom, že pozbyl svého původního postavení, avšak had, který v tomto příběhu symbolizuje Ďábla, autoritu neuchvacuje, ale sám je potrestán a ponížen hůře, než lidé. O transakci autority se v Bibli nic přímo nepíše a Bubik se v kázáních musí namáhat, aby toto učení přistrojil alespoň nějakým biblickým odkazem.

Ad B. O duchovním boji se v Bibli vskutku v náznacích dočítáme, ale tam, kde jsou tyto náznaky nejjasnější (např. Lukáš 4), vůbec nejde o zisk a dobývání, ale o úplný opak. V pokušení na poušti Ježíš autoritu nad světem odmítá, odmítá materiální prospěch (chléb) a odmítá pokoušet Boha v otázce zdraví (resp. ochrany před úrazem). Tato symbolika pokušení na poušti stojí v naprosté opozici vůči učení HV, dle něž je cílem duchovního boje právě materiální zisk či fyzické uzdravení.

Ad C. Teorie silného muže předpokládá, že na daném místě silný muž je. Ačkoli Bible představuje Ďábla jako reálnou, osobní a zlovolnou mocnost, musím znovu zdůraznit, že Bible nehovoří o žádném legitimním mandátu, jímž by tato mocnost kdykoli disponovala.

3. Pravidla: Univerzální zákon víry

Vedle principu duchovní autority je církev povolána vládnout pomocí univerzálního zákona víry. Aby mohl křesťan tohoto zákona využívat, musí dospět do bodu správného mentálního nastavení, pozitivně verbálně vyznávat a uplatnit tak svou stvořitelenskou moc.

3.1 Je to ve tvé hlavě

Já jsem mnohokrát si v životě zápasil s podobnými věcmi, když jsem si říkal, tolik let se už modlím za něco, tolik let něco dělám, tolik let nějakým způsobem stojím v nějakých věcech a pořád nic. A vlastně Ďábel se vkrádá a přichází a chce ti ukrást víru. A kde se točí ten boj o tvoji víru? Je to ve tvé mysli, je to ve tvé hlavě a přijdou lidi a řeknou: A možná zázraky vůbec nejsou a to vůbec není a nikdy nemůžeš vyhrát nad tím hříchem. Podívej se kolem, všichni s tím zápasí a všichni ty věci prostě dělají. [...] ([Změna je možná a může být i příjemná, 27.12.2015, 15:38](#))

Klíčem k tomu, aby křesťan uplatnil svou autoritu, je jeho mentální stav. Správné nastavení vědomí, správná pozitivní představivost, je v doktríně HV první ingrediencí k nadpřirozené změně reality. Proč se přeci stává, že je křesťan chudý či nemocný (slovy tvrdého jádra HV), že sbor neroste a že církev nemá vliv (slovy představitelů třetí vlny)? Je to proto, že si dotyční neuvědomili, jak ohromnou moc jim výše popsaná transakce autority poskytuje. Je to jakoby měli v kapse bílko šek a nešli s ním do banky (cf. Hagin 1982, 8). Pozitivní naladění, a to zvláště jde-li o církev a její misi, je nejen Bubikovým častým tématem, ale také imperativem.

Jediný náš problém, který nám v tom brání [v pozvedání svého pozemského vlivu], je prostě to, co nosíme tady na krku. To je naše hlava, skrze kterou nebo do které jsme dostali takovou tu náboženskou představu, že Bůh se už nezajímá o tento svět, že Bůh se nezajímá o světské věci, které jsou tady na zemi. ([Ráj na zemi, 3.2.2013, 15:35](#))

Vskutku, naplňovat Boží poslání skrze stvořitelenskou víru z Žd 11 můžeš pouze pokud *porozumíš*.

Pokud porozumíme tomu, co víra je a jakým způsobem operuje a jakým způsobem funguje to, že počítám prostě s nadpřirozeným Bohem, tak se do toho budeme prolamovat a čím víc do toho půjdeme, tím víc toho budeme vidět. ([Na cestě nadpřirozena, 30.9.2019, 10:32](#))

3.2 Pozitivní vyznávání

Lékem na nešvar neporozumění je, aby se křesťané naučili pozitivně vyznávat. Sýčkování a negativní myšlení nemá v církvi místo, neboť slova mají moc a církve musí vyznávat ne negativně, nýbrž pozitivně. Pamatujme, že pozitivní vyznávání je výsadou „malých bohů“ (§ 1), čili vládců tohoto světa (§ 2), kteří jsou perichoreticky spojeni s Bohem jako Jeho nositelé a je jim dáno panství nad tímto světem. Samotný fakt, že jsme byli stvořeni k Božímu obrazu, nám dává schopnost a mandát tvořit slovem (srov. Žd 11,3).

Když se podíváme úplně na začátek, tak zjistíme, že Pán Bůh stvořil tento svět skrze slovo. Božím slovem ho stvořil. Zároveň my jako lidé jsme byli stvořeni k Božímu obrazu. To všechno se dočtete v Genesis. Pokud jste ještě nečetli nikdy Bibli, tak znova vás povzbuzuju, abyste si to udělali. Ale je zajímavé, že když jsme my byli stvořeni k Božímu obrazu, tak naše slovo má stejnou tvořitelenskou moc. Možná ne takovou, že někdo by se rozhodl, že já nevím, že uprostřed Prahy na Václaváku stvoří nějakou horu, nebo něco podobného, i když Pán Ježíš i o tom mluvil, ale naše slova jakoby odrážejí to, co bylo v Bohu. ([Duchovní doping: BIBLE, 7.10.2012, 6:28](#))

To není nějaké pozitivní prázdné mluvení, ale je to to, že vezmu Boží slovo, že vezmu ten Boží obraz, že vezmu to, co Bůh říká o mně, to, co je v nebi, to vezmu do svého života a promlouvám to nad svým životem. Promlouvám Boží pravdu, ne moji lidskou realitu. ([Zákon víry a hříchu, 6.4.2014, 34:08](#))

Věřím, že to je spojené s tím, že naše slovo má moc. Nechci u toho zůstat moc dlouho, ale my jsme byli stvořeni k Božímu obrazu a Bůh tvořil slovem. A nechci říct, že jsme schopni stejným způsobem tvořit slovem, jako tvořil Bůh, ale nějaká část toho zůstala na nás. A my vlastně, náš jazyk, má větší moc, než si to dokážeme představit. Jakub o tom píše, mluví o moci jazyka, mluví většinou v tom negativním. V Jakubovi, ve třetí kapitole, celá ta první pasáž je o tom popsána, ale mluví o tom stejně tak epištoly, například Římanům deset devět: Vyznáš-li svými ústy Pána Ježíše a uvěříš ve svém srdci, že ho Bůh vzkřísil z mrtvých, budeš zachráněn, budeš spasen. Ale jsou i jiné věci, jako například Ježíšovo prohlášení v Markovi jedenáct dvacet tři, kde Ježíš říká: Amen, pravím vám, že kdo by řekl této hoře zvedni se a vrhni se do moře a nezapochoval by ve svém srdci, ale věřil by, že to, co říká, se děje, bude to mít. To znamená: Ježíš tam neříká nebo Bible celá nevyučuje o tom, že když si pomyslíš, aby ta hora se zvedla a vrhla se do moře, že se to takhle stane, ale říká: Pokud to řekneš svými ústy, pokud to vyslovíš nějakým způsobem, tak se to stane. Vidíme to na Ježíši stále znova a znova: Ježíš mluvil k těm nemocem. Jak uzdravoval? Tak, že promlouval. Mluvil ale jiné věci. Proklel například fíkovník, který nenesl fíky. A jakým způsobem to udělal? Zase slovy. Nebylo to tak, že prošel kolem toho fíkovníku a udělal na něj prostě něco nebo, jo, nějakou magii. Prostě mluvil, používal jazyk. Jazyk je to, v čem je moc a v čem je moc i nás. ([Mýty o modlitbě II, 22.3.2015, 23:03](#))

Ale to, co tím chci říci, je, že znova tady vidíme sílu slova. Aby ty věci se děly, tak vlastně někdo v autoritě stál a mluvil ty věci. Verbálně je předával. Nepůjdu do těch textů, protože toho by bylo hrozně moc, jenom to vzpomínám. [...] To, co říkáme, tak nějakým způsobem má nad naším životem moc, protože jsme byli stvořeni k Božímu obrazu. A tak, jak Bůh tvoří slovem, tak i my tvoříme slovem. Možná netvoříme nové galaxie nebo netvoříme zvířata a stromy nebo nevím co, ale tvoříme nové věci v našich životech. ([Síla mého příběhu, 26.6.2017, 4:48](#))

A poslední věc, do které vás chci vzít, takový závěr té meditace je, že David se naučil vyznávat zaslíbení. David rozuměl moci svého jazyka. Rozuměl tomu, o čem jsme už taky hodněkrát vyučovali, buď já nebo Denis tamdle, že to, co mluvíš, tak to se nakonec stane. Náš jazyk je jako kormidlo, které nás v životě někde vede. A když budeš mluvit negativně, tak často ty negativní věci vlastně přijdou a stanou se. Ale stejným způsobem to funguje v tom pozitivním světě. To znamená když budeš mluvit pozitivní věci, tak nakonec ty pozitivní věci se stanou. ([Pošli svůj vzkaz do nebe, 8.1.2018, 30:55](#))

Tyto principy nacházíme ve stejné míře i u protagonistů HV. Některé jejich citáty nyní nahlédněme:

By speaking negative thoughts, tiny flames are ignited. If not stopped, the little fires that were begun with the tongue will erupt into a huge bonfire to consume and destroy. Every circumstance—the entire course of nature—is started with the tongue. ([Copeland 1980, 13](#))

After a person is converted, the devil seeks in every way possible to hide his position of authority from him. Satan knows that when the believer is aware of his privileges and power, he (Satan) will be completely defeated and his works destroyed. An age-long strategy of the devil is to attack the believer in the area of confession. He knows a person will never rise above his confession. So he deceives the believer into confessing sickness, faults, and weakness, rather than making the promises of God his confession of faith. You are what you confess to be. The devil uses this means to keep you in bondage. Satan does not want you to confess dominion in Christ and victories by the blood. When you make these your confession, you exert dominion, authority, and power. ([Sumrall 1983, 16](#))

Protikladem nárokující a stvořitelské víry je víra komentující a lamentující. Takto věřící křesťan se spokojil pouze s neviditelnými součástmi vykoupení. Ví, že jsou mu odpuštěny hříchy, raduje se z věčného života a s nadějí očekává plnost Božího požehnání, až skončí jeho pozemská pouť. Jeho názory na svět a život jsou samozřejmě křesťanské, ale jeho víra se naprosto nedotýká problematiky praktického života na tomto světě – nemocí, sociálních a rodinných těžkostí, problémů ve výchově, finanční oblasti či v povolání a mnoha jiných trampot, které člověk v tomto životě musí snášet. ([Margies 1987a, 8](#))
[...]

My sami tedy můžeme ovlivnit, co se bude dít v našem životě a skrze nás. Kdo například nezpracuje do svého myšlení a života slovo Písma o uzdravení, které dává Ježíš, také toto uzdravení neprožije. Může být jinak relativně šťastným a vyrovnaným křesťanem, ale v této oblasti se mu požehnání bude vyhýbat.

To se týká i ostatních výroků Božího slova, třeba o duševním blahobytu nebo materiálním požehnání. Čemukoliv uvěříme, to se stane naší zkušeností. (ibid., 43)

Podle Božího plánu má člověk panovat nad touto zemí, a nikoli naopak. Tento krátký oddíl to říká třikrát přímo a po čtvrté nepřímě, když od lidí žádá, aby byli plodní a množili se, aby tak naplnili zemi.

Ale člověk se podřídil ďáblu, který ho svedl lži: Budete jako Bůh, a vůbec, opravdu vám Bůh nedovolil jíst ze všech stromů v zahradě? Přijmout ďáblovu lež znamená uznat jeho slova za pravdivá, přestože Bůh řekl pravý opak. Tím se Adam a Eva podřídili ďáblu a předali mu autoritu, kterou měli jakožto lidé se svobodnou vůlí. Tak se ďábel stal bohem tohoto světa. A jak víme, ďábel této autority využil: spojil ji se svým destruktivním charakterem a od té doby páše násilí, ničí, loupi a vraždí. Ale Bůh to tak nenechal. Poslal druhého Adama, svého Syna Ježíše Krista, který se stal člověkem se vším, co k tomu patří, a plně zakusil, co to znamená. Svou identifikaci s člověkem, svým 35 bezhříšným životem a následnou zástupnou smrtí odebral Ježíš ďáblu jeho autoritu a vložil ji zpět do rukou těch, kdo Jej uznávají za svého Pána a Spasitele. ([Margies 1987b, 35–36](#))

You always get and have in your life what you believe for and say. If you do not believe what you are saying, you should not say it, because if you say something long enough, those words eventually will register on your spirit and will control your life. ([Hagin 1988, 4](#))

[...]

We fail many times because we get ready to fail.

We prepare for failure. We think it, believe it, and do it.

But we as believers should never talk failure, doubt, or unbelief. We should talk faith. (ibid., 7)

Just as God's faith energized His Words and caused what He spoke to come into being for Him, the faith He has given you, mixed with His Words, can create new realities in your life. (Copeland 1997, 6)

So God created man in His own image; in the image of God He created him; male and female He created them. (Genesis 1:27)

Children learn to act like their parents. They are around them so much they can't help but take on some of the characteristics of their parents. That is why it is so important for parents to set good examples. Our Father God has set a good example. We should endeavor to act like Him. God demonstrated the authority of words. We need to learn to imitate God by using the power of words. ([Clark 2006, 147](#))

Clearly, God operates according to the principle of believing and speaking, and He understands the power of words. As mere human beings, we may not achieve this perfectly, as God does, but the Bible does say we are created in His image and it tells us to imitate Him and aim to be like Him (see Genesis 1:26–27; Ephesians 5:1), so we should do our best to follow His example of believing and speaking things into existence. ([Meyer 2015, 78](#))

To, že sugesce a autosugesce může mít na člověka velký vliv a to, že tento vliv mohou správná slova umocňovat, je poměrně zřejmá pravda, kterou znají marketingoví poradci, psychologové, učitelé i odborníci na výchovu. Problém učení HV spočívá v tom, že kromě přirozeného psychologického vlivu spatřují ve vyřčených slovech i nadpřirozenou kapacitu. Toto je zásadní rozdíl mezi HV a Ježíšovým učením, které naopak slovům moc *ubírá*, když odmítá pohanskou představu, že budou vyslyšeni pro množství svých slov (Mt 6,7n). V Ježíšově době bylo mezi pohany běžné odříkávat různá přesná

zařikávadla, která měla fungovat pouze pokud se vyslovila správně a ve správném okamžiku (Hawthorne & Martin & Reid 1993, hesla „Magic“ a „Religions, Graeco-Roman“). Podobné představy zavládly později v gnostickém prostředí. Ježíš to ale odmítá, odmítá učedníkům jakákoli zařikávadla doporučit a uvádí pouze jednu modelovou modlitbu, totiž modlitbu Páně, v níž je „chléb vezdejší“ pouze okrajovou záležitostí vedle ústředních témat odevzdávání se do Božích rukou a sebezpytu (Mt 6,9–13).

3.3 Víra jako živelná síla

Positivní vyznávání by v systému HV nebylo ničím, pokud by neuvolňovalo živelnou moc víry, která vzniká v lidské mysli a dokáže měnit realitu.

Podle tvoji víry se ti stanou věci. Pokud uvěříš tomu, že jsi předurčený nějak hvězdama nebo já nevím kým pro to, abys byl chudý, tak chudý zemřeš. Prostě takhle to bude. [...] Ale pokud uvěříš, že Bůh tě chce zaopatřit, že je tvůj dobrý táta, který se o tebe stará, který přemýšlí o tobě v hojnosti, který přemýšlí o tobě jinak, tak ty věci se stanou a ty věci se naplní. (Slabost která se stává silou, 9.12.2012, 35:00)

To znamená, naše mysl byla stvořena takovým způsobem, že spolu s Bohem je schopna tvořit. Když přijmeš nějakou myšlenku a když uvěříš něčemu, co ještě není, ale myslíš si, že to je dobré a začneš takovým způsobem přemýšlet, tak je takřka jasné a mohli bysme říct skoro vědecky dokazatelné, že nakonec vlastně ty věci se stanou a ty věci se naplní. Proč? Protože něco bylo stvořeno, něco povstalo v naší mysli. Takovým způsobem vlastně funguje i víra. Víra je něco, co je zaseto do našeho srdce, víra přichází skrze slyšení slova a slyšení slova jde skrze tvoji mysl, že čteš někde Bibli, nebo někdo přináší proroctví do tvého života, ty to přijmeš, ty tomu uvěříš, postavíš se na to a vlastně něco je stvořeno. (Správný pohled, 31.7.2016, 7:33)

Naše víra vlastně je strašně silným nástrojem, který určuje to, co se prostě stane. Proto je tak strašně důležité to, o čem dneska mluvíme, že když uvěříte tomu, že máte být úspěšní ve vašem životě a že to je to, k čemu vás Bůh povolal, tak půjdete za úspěchem, půjdete, budete se ptát Boha, proč tady jste, objevíte to, proč tady jste a budete naplňovat ve svém životě to, kvůli čemu tady jste a nic a nikdo vás v tom nezastaví, abyste to naplnili. (Kultura úspěchů, 27.6.2018, 11:15)

Víra je tedy v pojetí HV primárně ne morální hodnotou, která určuje vztah člověka k Bohu, ale spíše jakousi mentální dispozicí, kterou lze zkrátit a aplikovat za určitým záměrem. V tvrdém jádru HV je tímto záměrem velmi často materiální pozeňání. U Bubika tento důraz nechybí, ale nedosahuje extrémů a je spíše expandován do podoby záměru proměňovat společnost a prorůstat příslušné sféry vlivu.

Stejným způsobem každá vláda tohoto světa se bude muset sklonit před váma, když vy objevíte to, k čemu vás Bůh povolal a to, co je ve vás. Když přestanete věřit ve vaše selhání, když přestanete věřit v to, co nemůžete a začnete věřit v to, co můžete a k čemu vás Bůh povolal. (Kultura úspěchů, 27.6.2018, 30:15)

Zřejmým úskalím tohoto učení je, že se předpokládá automatická účinnost víry jako stvořitelského nástroje, která se v praxi nemusí dostavit. I Bubik se nad tímto problémem pozastavuje v kázání příhodně nazvaném „Co když mi to nejde“:

S technikou to je v pořádku, ale Bůh není náš počítač. To znamená, to neznamená, že když já tam něco zadám, tak okamžitě vypadne z toho ten příkaz. Jo, Bůh nedovolí, aby Jeho moc se stala něčím, co my můžeme prostě používat, jak se nám zlíbí a nezlíbí. Bůh není prostě žádná magie. Bůh není, nebo ta... přestože jsme naplněni Boží mocí, přestože On v nás přebývá, tak to Jeho přebývání je pořád o něm a není to o nás. A mám pocit, že to je jedna z klíčových pro nás důležitých věcí, proč mnohokrát nás Pán Bůh nechá čekat nebo proč někdy nevidíme ty věci hned anebo je vidíme nějak jinak. (Co když mi to nejde, 24.8.2014, 28:08)

V jiném kázání však tuto svou opatrnost kvalifikuje, a to dokonce za použití technické metafory. Bůh sice „není počítač“, jak jsme slyšeli výše, používá však „programovací jazyk“ víry, jehož zvládnutí nám poskytne specifické výhody.

Já často, když mluvíme o víře, tak říkám, že víra je nebeský jazyk. Je to operační systém, pokud to chcete takhle, ať jáci, je to operační systém, ve kterém funguje nebe. A pokud se chcete s Bohem nějakým způsobem domluvit, tak musíte začít fungovat na tom operačním systému. Když budete chtít nahrát nějaký program pro Windowsy to Macu, tak to prostě nebude fungovat. Ti dva se nedomluví, protože každý je něco jiného. A mnohdy my takovým způsobem vlastně komunikujeme s Bohem. Bůh mluví s náma jazykem víry, ale my s ním komunikujeme jazykem reality, jazykem toho, jak to tady na zemi je, jak to tady na Zemi chodí. Pro nás je důležité to, co vidíme, ale pro Boha je důležité to, čemu věříme. (Králov služebník, 26.7.2015, 19:52)

Z toho samozřejmě vyplývá, že křesťan se musí naučit hovořit jazykem víry, který není s jazykem reality kompatibilní. Za tímto principem pak stojí nevyslovené varování. Pokud křesťan jazykem víry nehovoří, je svazován realitou a nebude moci adekvátně komunikovat s Bohem a docílit tak kýžené změny reality.

3.4 Zdraví, prosperita a moc

Autoritu nad světem i autoritu tvořit křesťan uchopí vírou a aplikuje pozitivním vyznáním. Pokud jde o zdraví a prosperitu, Bubik se, jak bylo řečeno, většinou vyhýbá extrémům slibů naprostého zdraví a bohatství. Navzdory této zdrženlivosti však narážíme i na následující pasáže:

Lékař ti zjistí nějakou nemoc a teď si řekneš: Co s tím? Máš nějakou diagnózu a buď ti lékař řekne: „Do konce života musíte brát prášky“, anebo v horším případě ti řekne, že ti zbývá pár let života. To je lidská prognóza. To je něco, co říká vlastně fyzický svět okolo tebe. A díky Bohu za všechny lékaře a za všechno, co dělají, ale oni můžou jenom operovat s tím hmatatelným, s tím prostě, co je. Oni můžou operovat s tím, na co si můžou šáhnout. To je jejich svět. Ale pak je tady ještě jiný svět, a to je ten Boží. To je to, co je v nebi. A Duch svatý ti může pošeptat do tvého ucha a může ti říct: Ty nezemřeš, ty budeš žít. Anebo ti může říct: Ty nemusíš brát ty prášky, ty můžeš být uzdravený. Protože to je realita, která je v nebi. A ty najednou tomu uvěříš a jdeš tím směrem. A spoustu těch věcí skrze víru vidíme tady. A když je nevidíme na zemi, tak je stejně jednou uvidíme v nebi, protože ty věci tam jsou a jsou připravené. To je vlastně základ víry. Byli jsme stvořeni, abychom nějakým způsobem jezdili na víru. ([Víra která mění svět, 27.9.2016, 17:50](#))

Dále v témže kázání:

Nemoc by mě měla míjet na tři kilometry. Nikdy by se mě ani neměla dotknout, protože Bůh je můj lékař. To je nebeská pravda. Bůh je tvůj lékař. Ale to, co je v nebi, ty musíš zhmotnit tady na zemi. To znamená, když přichází nemoc, tak je to přesně ten zápas. Jo, to stejné, jak jsem vlastně vysvětloval s tím Izraelem. [...] My můžeme buďto sedět před tím zaslíbením tak, jak Izraelité před Jordánem a můžeme čekat a říct: Bože, jestliš' to řekl, tak ať se to stane. A v otázce církve je mnoho lidí, kteří mají tento postoj dneska. Kteří sedí a říkají: Já přece nebudu dělat to, co Ježíš má dělat. ([Víra která mění svět, 27.9.2016, 31:50](#))

A v kázání jiném:

A pak vlastně tvoření zázraků, rození zázraků, přivádění Božího království na zem, to když voláme: „Přijď tvé království a staň se tvoje vůle,“ tak vlastně říká „otevři tu zástěnu, dej nám vidět Tvoje království, dej nám vidět ten Tvůj rozměr.“ ([Kde bydlí Bůh, 30. 6. 2019, 15:21](#))

O čem je uzdravování? O prosazování Božího království na zemi. Protože v Božím království prostě není nemoc a proto my dneska můžeme částečně Boží království prostě přinášet na zem. ([Kde bydlí Bůh, 30.6.2019, 33:00](#))

Stran finanční prosperity pak praví:

... věřím, že Pán Bůh každému z nás dává tu moc. A pokud nemáš, tak potřebuješ prosit Boha o to, aby ti v tom pomohl. Může být za tím nějaké prokletí. Může být za tím, že prostě k těm pozemským věcem přistupuješ naprosto duchovně a zbrkle a Pán Bůh tě chce naučit nějaké praktické věci. Ježíš, když vyučoval o penězích, tak říkal: „Ti synové tmy nebo ti pozemští lidé v penězích jsou moudřejší než prostě synové světla“. A Ježíš poukazuje na to v tom podobenství a říká potřebujeme se něco učit od nich, abychom věděli, že ty pozemské věci se řídí pozemskými zákony. Doufám, že jsem to příliš dlouho se u toho nezdržel, ale chtěl jsem, abychom v tom bodu všichni porozuměli tomu, že Bůh ti dal moc k tomu, abys měl bohatství. ([Biblický pohled na bohatství, 8.6.2014, 29:00](#))

Bubik nikde přímo netvrdí, že uzdravení je v nebi připraveno pro každého. Tvrdí ale, že zázraky, které jsou připravené v nebi, je potřeba „zhmotnit vírou“. Stvořitelská moc je dostupná každému, kdo se naučí ji používat. Povšimněme si zde opět nápadných paralel u protagonistů HV.

We say, “I am the righteousness of God, because His Word declares it. Sin shall not have dominion over me. I have authority over Satan. I am healed by the Stripes of Christ. In all things I am more than a conqueror. My God shall supply every need; I will not be anxious.” In the face of every contradictory circumstance we hold this confession. We make His Word our word. What He declares we fearlessly declare, because we are freed from Mental Assent and have learned to act on His Word. In our next lesson we will see what will bring us to a place of action upon the Word. ([Kenyon 1969, 115](#))

You must accept God's Word as final authority. What it says, it means. When the Word says you are healed, you are healed! It doesn't matter what your body says about it. If you will believe this and operate accordingly, then the covenant you have with God—His Word—will become the absolute truth in your situation, and your physical body will come into agreement with the Word. ([Copeland 1974, 47](#))

Marek 11,23–24 nám ukazuje klíč k přenosu Božích pokladů z neviditelné oblasti do oblasti viditelné. Tím klíčem je víra. Znovu však zdůrazňuji, že to není nějaká všeobecná víra, nýbrž víra, že jsme přijali. Je to velmi důležitý okamžik, když svým duchem (vždyť vlastně pouze jeho prostřednictvím můžeme věřit) uchopíme neviditelné Boží poklady a požehnání, o kterých jsme se dozvěděli z Božího slova. V tomto okamžiku se totiž tyto poklady a požehnání stávají naším vlastnictvím.

Právoplatně nám od této chvíle náleží. Do neviditelného světa můžeme zasáhnout pouze prostřednictvím víry. ([Margies 1987a, 57](#))

[...]

Samotné slovo nemůže nic dokázat, stejně jako nepůsobí samotná víra. Slovo a víra se musí spojit. Když k tomu dojde, jsme pak nepřemožitelní, skutečně máme vítězství. (ibid., 79)

[...]

Božím slovem naplněné srdce, ze kterého pramení víra, touží po tom, aby se mohlo v souladu s touto vírou nějak projevit.

Úžasná stvořitelská síla je obsažena v celém procesu víry, nejen v samotném mluvení. (ibid., 82)

[...]

Jednání víry je tedy proces, kterým zapínáme Boží energii. Ta pak vyvolá uzdravení nebo jiný zázrak. (ibid., 90)

Důvodem, proč můžeš počítat, že věci jsou hotovy dřív, než se ukáží jako skutečnost v hmotném světě, je to, že už jsou hotovy ve světě duchovním. Uvěříš-li, že v duchovním světě opravdu hotovy jsou, stanou se skutečností i zde. ([Hagin 1980, Umění přímlybné modlitby, 75](#); cituje i Franc 2017, § 2.6.8.9)

You must take the step of believing to come to the place of knowing. Many want to know it first and then believe it. That is, they want to know it from the standpoint of its having come to pass. But we know it from the standpoint that God's Word says it is so—then it materializes. ([Hagin 1983, 16](#))

I've heard people say, "But the thing I have been praying about hasn't come to pass yet." If you already had it, you wouldn't have to believe it, for then you would know it. You have to take that step of believing in order to come to the place of knowing. Too many people want to know it from the standpoint of its coming to pass, and then believe it. We must believe it because God's Word says it is ours. Then it materializes. ([Hagin 1985, 9](#))

If the doctor says you have a tumor, it's silly to pretend that it's not there. That's not faith. However, faith is founded on a reality that is superior to that tumor. I can acknowledge the existence of a tumor and still have faith in the provision of His stripes for my healing... I was provisionally healed 2,000 years ago. It is the product of the kingdom of heaven—a superior reality. There are no tumors in heaven, and faith brings that reality into this one. ([Johnson 2005, 40](#))

Practically, faith is our understanding of the nature of the invisible realm and how we expect it to influence the visible realm. If our understanding of the nature of God includes the belief that one of the "mysterious ways" He works is to make people sick in order to humble them, we will not expect Him to heal them. But when we have a revelation of the nature of God as the "Sun of Righteousness," who arises "with healing in His wings," (Prov 13:22) and we see that Jesus healed every person who came to Him without exception, our faith will operate in a larger space. A person with the first belief probably doesn't pray for the sick, or if they do, they pray for perseverance. A person with revelation takes authority over the sickness and commands the sick person's body to be healed „on earth as it is in heaven.“ ([Johnson & Vallotton 2006, 135](#))

The "keys" Jesus gave us is the ability to speak God's will into existence. Jesus said we could command what is available in Heaven to be established here on Earth. He said we could command what is not allowed in Heaven to be removed here on Earth. For example, is health lawful and in free supply in Heaven? Yes, it is. Then you can "loose" or declare health and healing in your life on Earth. Is there sickness in Heaven? No, there is not. Therefore, you can "bind" or declare sickness to leave your body on Earth. Is there fear in Heaven? No. Then you can declare it unlawful in your life on Earth. Is there peace in Heaven? Yes. Then you can loose peace and declare it lawful in your life on Earth. ([Clark 2006, 152](#))

Exkurz: Učení HV jako radikální teodicea

Zajímavou vlastností HV, která nám snad pomůže pochopit jeho mentalitu, je jeho mimořádný důraz na Boží bezprostřední benevolenci. HV nedokáže přijmout myšlenku, že by někdo byl nemocný, chudý, neúspěšný či společensky vyloučený

v souladu s Boží vůlí. Není jednoduše možné porozumět Božím principům, správně je aplikovat a navzdory tomu na tomto světě „prohrát“. O chudobě a prosperitě Bubik říká:

Prátelé, chudobu do křesťanství vnesla Katolická církev. (Neprátelé štědrosti, 3.10.2017, 19:33)

Ježíš učil o životě v hojnosti. Jan deset deset říká, že chce, abysme měli život a abysme ho měli v hojnosti. A o tom, že ti nikdy nic nebude scházet. Matouš šest třicet tři: Hleďte nejdříve Boží království a všechno ostatní vám bude přidáno. To znamená, Ježíš říká: Když budeš hledat Boží království, tak budeš mít dostatek všeho, co potřebuješ. Ježíš nikdy neučil nedostatku. (Neprátelé štědrosti, 3.10.2017, 22:48)

O zdraví pak říká:

Že ty, když se ráno vzbudíš, tak řekneš: „Pane, ať přijde Tvoje království a Tvoje vůle do mého těla.“ Pokud to tělo je nemocné, tak jaková je Boží vůle pro tvoje tělo? Aby bylo zdravé. Ježíš to jasně říká ... (Jeho jméno, 10.3.2013, 21:15)

Pomiňme nyní poněkud spornou otázku Ježíšova vlastního ekonomického statutu (srov. Lk 2,24 s Lv 12,8; dále viz Mt 8,20; Lk 9,58; 2Kor 8,9; Iz 53,3) a zaměřme se na představu HV, dle níž je člověk bytostí povolánou k blahobytu. Čím více se přibližuje Boží vůli pro svůj život, tím zdravější a bohatší je, neboť v nebi přeci chudoba a nemoc neexistují a věřící svou vírou postupně zhmožňuje nebe na zemi. Zdá se mi, že v HV zcela chybí teologie kříže. Vytrvalost v protivenstvích, nemoci, chudobě a zmaru je pokládána spíše za ostudu nebo nutné zlo, protože Bůh je vždy dobrý a připravený zasáhnout ve prospěch věřícího. S trochou nadsázky se proto odvažují tvrdit, že učení HV je pokusem o radikální teodiceu, čili o ospravedlnění Boha tváří v tvář nedostatkům a utrpením na tomto světě. Není-li kdo zdravý, úspěšný a prosperující, pro tvrdé jádro HV to přinejmenším znamená, že v jeho životě není zcela naplněna Boží vůle. Cílem takového křesťana by pak nemělo být nalézt v dané situaci rovnováhu, ale zrealizovat Boží vůli tak, aby nebeská zaslíbení zdraví a prosperity, popř. církevního růstu, pronikla do fyzického světa.

Ale pokud ty se ztotožníš ne s tím, co ti říká nepřítel, ale začneš se ztotožňovat s tou nebeskou pravdou, tak vlastně uvidíš to, co je v nebi. A v nebi není žádná nemoc, žádná chudoba, není tam žádné prokletí a není tam žádný hřích. A my jsme na cestě do nebe. My jsme na cestě tam. A čím víc se přibližujeme k Ježíši, tím víc jsme schopni ty věci zrcadlit tady na zemi. (Slabost která se stává silou, 9.12.2012, 30:40)

Tváří v tvář zlu je tak všemocný a vševědoucí Bůh ospravedlněn. On přeci stvořil v nebi dokonalou realitu a věřícím dal nástroj pro její uvolnění na zemi. Pokud tuto moc někdo nesprávně pochopí a pokud ji neaplikuje, pak zlo v tomto světě převládne, Satan zabere nová území, církev zchudne, křesťané onemocní, a to vše nikoli z Božího dopuštění, ale kvůli neschopnosti věřících.

Jako teolog, pro nějž je teodicea rovněž závažným problémem, musím tomuto pokusu učitelů HV přiznat alespoň důvtip a medaili za snahu. Zároveň musím poukázat na to, že toto pojetí zcela ignoruje biblické subverzivní pojetí nemoci, chudoby a společenské marginálnosti jako ctností, jichž si Bůh používá, aby právě v rámci svého vlastního ospravedlnění zahanboval moudré, bohaté, zdravé a mocné (srov. 1Kor 1). Příkladem budiž opět Pavel, který v 2Kor 12 dává svědectví o svém mimořádném vidění (v. 3), čili o duchovní výsadě, již se dostalo snad již jen Kennethu Haginovi (1982), byť v opačném směru. Pavel však hned vzápětí přiznává, že třikrát volal k Pánu o uzdravení jakéhosi blíže nespecifikovaného neduhu, ale zcela v souladu s Boží vůlí uzdraven nebyl (vv. 7–10), protože „právě, když je slabý, je silný“ (v. 10).

V jádru této teologie kříže, která stojí v opozici vůči teologii slávy, je přesvědčení, že Bůh skrytý – *Deus absconditus* – se nedává nalézt v okamžiku, kdy je člověk silný, zdravý, sebevědomý, ale dává se poznat právě a pouze v okamžiku kříže, když nese chudobu, bolest a nemoc celého světa, když je ponížený a naprosto neatraktivní. Tento princip pak platí všude: v křesťanském životě, v církvi, na misi, atd. Proto Pavel také ve Fp 3 píše, že chce poznat Krista a nejen moc Jeho vzkříšení, skrze kterou se uvolňují zázraky, ale i účast na Jeho utrpeních (Fp 3,10). To Pavel nepíše proto, že by byl bláznivým masochistou, ale protože věděl, že právě v účasti na Kristových utrpeních se ukáže moc vzkříšení a že právě moc vzkříšení člověka posiluje a vede k účasti na utrpeních.

Boží vůli v tomto světě není, aby byli všichni zdraví a bohatí, ale aby byli lidé vyvedeni z temnoty, která jim říká, že nemohoucnost a chudoba je vzdaluje od Boha. Když Izajáš píše, že Ježíš nesl naše nemoci a naše bolesti (Iz 53,4n), neříká, že ten, na nějž se to vztáhne, už nikdy nebude mít arterosklerózu ani zubní kaz, ale že Ježíš nesl jeho prokletí. Člověk byl plný nepravosti, ale Ježíš nesl fyzický trest a všechnu hanbu, co patřila člověku, aby člověk nemusel obdržet nemoc jako trest. To ale naprosto neznamená, jak HV učí, že ten, kdo věří v Ježíše, má být zdravý, mocný, úspěšný. Znamená to, že

mezi nemocí a postavením člověka před Bohem není žádná spojitost. Znamená to, že Ježíš nesl právě ten trest a právě ty nemoci, které měly patřit nám, protože ty nemoci, které neseme nyní, nejsou za trest, ale jsou přirozeným důsledkem života v těle v padlém světě. Znamená to také, že uzdraví-li Bůh někoho dnes, jde nikoli o nutnou milost, k níž se jako omnibenevolentní Bůh zavázal, ale o surplus milost, která již nijak nesouvisí se spasením a identitou v Kristu.

4. Kam jdeme: Království nyní a eschatologie

4.1 Království nyní a světský vliv

Dalším typickým důrazem HV, či spíše partnerem, je doktrína o Království nyní ([Stetz 1995, 7](#)). Píšu „partnerem“, neboť jde o termín, který se stal populárním i v širších charismatických a letničních kruzích jako univerzální eschatologická kategorie. Jak uvádí Glass, s charismatickým hnutím obecně nejenže přišel důraz na Království jako na přítomnou realitu, ale termín „Království“ se v populárním charismatismu začal používat jako přívlastek ([Glass in Warrington et al. 1998, 141](#)). Boží Království tak již není chápáno jako něco, co už vzniká neviditelně v srdcích věřících svrchovaným působením Ducha, ale ještě to není až do příchodu přicházejícího Krále zcela realizováno, nýbrž jako základní charakteristika eschatologického *modu operandi*, v němž církev sama toto Království realizuje širokou škálou „aktivit království“. Jinak řečeno, pokud pro klasické letniční bylo Boží království silně futuristickým prvkem, pro charismatiky navazující na HV je království něčím zcela přítomným, co nás obklopuje a jen a jen čeká, aby mohlo být „uvědoměno v naší hlavě“, „zhmotněno vírou“ a aby mohlo „proniknout na zem“.

Právě sem se soustředí jeden z hlavních důrazů Bubikova učení, který ukrajuje i z důrazů na zdraví a prosperitu. Ano, peníze vskutku jsou tématem probíraným *ad nauseam* a v jistém okamžiku se dozvídáme i to, že pokud křesťan nemá život v hojnosti, zřekl se ho ([Biblický pohled na bohatství, 34:00](#)) a že záměrná chudoba je „hloupost“ ([36:50](#)). Vedle těchto důrazů na zdravotní stav a bankovní účet však snad ještě více vyniká důraz na křesťanský aktivismus vyplývající z vědomí duchovní autority. Cílem tohoto aktivismu je průnik církve do sfér sekulárního vlivu. V následujícím citátu uvidíme i kolektivní akcent Bubikova učení o světském úspěchu. Jednotlivec může být sám o sobě organizačně nemotorný, může postrádat vizi. Obklopí-li se však lidmi, kteří tu správnou vizi mají, bude jeho identita lépe zformována.

Tvoje okolí vlastně dělá z tebe to, kým jsi. Takové, jakové je tvoje okolí, když budeš v neúspěšném kolektivu, v neúspěšné církvi, v neúspěšné rodině, když budeš prostě v okolí, které tě bude srážet, namísto aby tě povzbuzovalo, tak vlastně stejným způsobem nikdy nebudeš úspěšný a nikdy nedosáhneš svého cíle. Proto ta druhá a velmi důležitá věc, kterou potřebuješ mít po tvoji osobní víře v úspěch, potřebuješ se obklopit lidmi, kteří prostě věří v úspěch. Potřebujeme se obklopit úspěšnými lidmi a potřebujeme najít úspěšnou církev. ([Kultura úspěchů, 27.6.2018, 17:40](#))

Zde si všimněme důrazu na poslání v kontrastu s finanční prosperitou.

O tom mluvím, když mluvím o úspěchu. Nezáleží na tom prostě kolik ti lidí mají na kontě. Nezáleží na tom, jak se oblíkají. Nezáleží na tom, jak se tváří. Ale to, na čem záleží, je, že ti lidi znají svoje poslání, že vědí, proč tady jsou a že jsou tady proto, aby tento svět vypadal jinak. Že rozumí tomu, že Bůh nás povolal k tomu, abysme měnili tento svět, abysme přinášeli změnu na svá pracoviště, do svých škol, do našich ulic, do našich paneláků, prostě tam, kde jsme, tam, kde žijeme. ([Kultura úspěchů, 27.6.2018, 18:55](#))

V následujícím citátu vidíme kromě benigního důrazu na Boží zaopatření opět motiv správné mentality úspěšné církve.

To, k čemu nás Pán Bůh povolal, je úplně o něčem jiném. To je o tom, abysme vybudovali svůj život, abysme vybudovali skupinku, abysme vybudovali církev, která bude úspěšná ve své hlavě, ve svém přemýšlení. Která bude mít mentalitu Božího království. A mentalita Božího království, přátelé, je o tom, že já věřím, že mám bohatého Otce v nebi, který mi dal všechno, co potřebuji k tomu, abych mohl být úspěšný na této planetě, abych mohl změnit moji generaci, abych mohl přinést změnu do mých měst, abych mohl přinést změnu na mé pracoviště, do mé školy a všude, kde se pohybuju. ([Kultura úspěchů, 27.6.2018, 25:10](#))

Pro srovnání uvedu opět několik citátů z pera protagonistů Hnutí víry. Podobnost spočívá v takměř militantní vizi úspěchu v duchovní i fyzické sféře. V některých citátech si můžeme povšimnout i teonomického motivu ultimátních probuzení, u Johnsona pak nápadný odklon od premilenialismu.

In the body of Christ we have been in training for the greatest spiritual invasion of this age. We have had skirmishes in the spiritual realm in individual lives, in local churches, and in ministries. But on January 1, 1983 (I don't know what that day had to do with it, but I know from God that that's when it began), God began to rally and marshal all of His forces together. Soon, all of us will go into one massive spiritual invasion of the strongholds of the devil. Many Christians have been fighting a holding action for a long time. But now it is time for an all-out offensive.

Did you realize that for the first time in history God has Satan split on two fronts? He has him facing Israel on one side and the body of Christ on the other. Satan was never powerful enough to handle either one of us alone.

What will he do with both of us facing him?

The Lord said to me in mid-January 1983 in a time of prayer, "I liken this to the invasion of Europe in 1944 and '45." It took a long time to activate that invasion because it was so massive. It had never been attempted before in human history. All of the free countries of the world met together in one location, the British Isles. They gathered together with one goal before them—rid the earth of Adolf Hitler and all he stood for. (Copeland 1984, 11)

The truth is, the new wave started in 1982. It's here now! It's gathering momentum. It's going to continue to sweep in, in even greater power—a greater move of the Spirit, power, authority, and character of God. (Hagin 1985, 12)

Máme zatlačit království nepřitele do defenzívy a získat tak nový prostor pro království Boží. Tento úkol svěřil Pán výhradně nám.

Rozhodujícím pojmem v tomto vyslání k misii je slovo moc. Jenom proto, že Ježíšovi byla dána veškerá moc na nebi i na zemi a že On sám jde s námi, máme dostatek moci a síly překonávat odpor a činit učedníky z celých národů. (Margies 1987b, 31)

[...]

Dále Pavel říká, že Ježíš byl postaven vysoko nad všechny vlády, mocnosti, síly i panstva, tedy nad všechny viditelné i neviditelné síly, že vše bylo podrobena pod jeho nohy a že byl ustanoven svrchovanou hlavou církve. Ve 22. verši (podle německého překladu) je skutečnost, že máme s Ježíšem autoritu, vyjádřena hned dvakrát. Poprvé tvrzením, že vše je podrobena pod jeho nohy. Nohy však náležejí k tělu a tímto tělem je Ježíšova církev. A podruhé Pavlovým výrokem, že Ježíš byl „ustanoven hlavou církve nade vše“ (podle německého překladu). To je zajímavá formulace. Bůh neučinil Ježíše hlavou církve. Bůh neustanovil Ježíše (vládcem) nade vším. Jeho vláda nade vším, co existuje, je spojena s církví tak těsně, že tyto tři myšlenky jsou tu vyjádřeny jakoby jedním dechem, i když to stylisticky působí poněkud rušivě. Ještě zřetelněji je to vyjádřeno ve 23. verši, jenž klade vysoké nároky na naši představivost: „Církev je jeho tělem, plností toho, jenž přivádí k naplnění všechno, co jest.“ Na Ježíšovo panování lze hledět pouze v souvislosti s církví, to je zřejmý míněno. (ibid., 39)

Ricku Joynerovi dokonce říká v jednom vidění sám Tomáš Kempenský:

"In your times there will be as many who carry this torch as in all times before you. You will know these torchbearers when you meet them. You must encourage and help one another. Because none of you can stand alone, you must join with other torchbearers. When you do, you will be able to overcome the power of evil that will confront you. You can set people, cities, and even nations free with the light of this torch." (Joyner 2003, 17)

A zatímco Mahesh Chavda sice triumfalisticky vyhlíží premileniální ekumenické superprobuzení,

We are now at the end of our drought in a dry land. The Church is beginning to hear the sound of the abundance of rain! We have seen the first raindrops of God's glory descend in strategic places around the world. A river is starting to rise. (Chavda 2007, 196)

Bill Johnson mezi řádky premilenialismus odmítá a vybízí k aktivismu na základě Božích zaslíbení:

A generation is forming now that will walk in an anointing that has never been known by mankind, including the original 12 disciples. This generation won't need natural illustrations to help them understand what their spiritual task is. They will move into spiritual territory that defies the natural order. God wants to give us revelations and experiences of Heaven that have no earthly parallel. Jesus told Nicodemus, "If I have told you earthly things and you do not believe, how will you believe if I tell you heavenly things?" (John 3:12) He longed to talk about things that His disciples were not ready to receive. (Johnson in Loren 2006, 191)

Regardless of how and when you believe we are going to be taken to Heaven, we must rid ourselves of the idea that Jesus is coming to *rescue* His church. That lie has dislocated many generations of revolutionaries from their purpose in the same way a joint is pulled out of place. It has put the Church into a defensive posture of occupation to protect what we have instead of positioning ourselves for the purpose of increase. The strategy of occupation for the purpose of advancement and increase is

an absolute Kingdom principle. Ask the man who buried his talent in order to protect it (see Matt. 25:24–28). He occupied (possessed) to protect (preserve) without increasing what he was given and suffered eternal consequences for his choice. ([Johnson 2006, 167](#))

Those in the church who still think like paupers feel powerless, and so they often distance themselves from the challenges and troubles of the world, sometimes without even knowing they're doing it. They commonly develop doctrines that release them from any responsibility for things that are wrong or evil. One of the biggest problems I have with people interpreting disasters as God's judgment or declaring that, "the kingdom is also 'not yet,' so we just need to ride it out until the millennium," is that those perspectives leave people in a place where they can't and shouldn't do anything about the world around them. As we can see from our study of the Word, God has called us to be His answer to the world's troubles, not to run from them. ([Johnson & Vallotton 2006, 135](#))

There are so many promises from God concerning the days that we live in, but many of us are blind to them. The typical response is if it's a good promise with blessings attached, it's for the Millennium. If there are trials, tribulations, and the like, it's for now. I think the main reason we become blind to these promises is that we are accustomed to being opposed, and we've definitely seen evil increase. ([Johnson 2016, 81](#))

4.2 Problém převědomělé eschatologie

Nikoli náhodou byl tento text otevřen příkladem Pavlova zápasu s převědomělou eschatologií v Korintu. Klíčovou kategorií eschatologie je vždy chronologie, aneb otázka, kdy se stalo, děje, či stane to, co je v Bibli předpovězeno a zaslíbeno. Přejde Kristus před, nebo po? Velké soužení bude před, nebo po? Milénium nastalo nástupem věku církve, nastává díky našemu aktivismu, či nastane až po Kristově příchodu? Vzkříšení už bylo uskutečněno (2Tim 1,8), je již realizováno duchovně (1Kor 15,12), nebo teprve uskutečněno bude? Zatímco klasičtí letničtí jako sverepí premilenialisté vždy zdůrazňovali futuristický rozměr Božího Království, čili že *přicházející Král* teprve přijde a Království nastane teprve po Jeho příchodu, charismatické vlny obnovily důraz na autoritu věřících nad světem a na povinnost církve nastolit Království na zemi bez viditelného Krista. Právě proto potřebuje i učení Hnutí víry silný důraz na nynější naplnění Božích zaslíbení, aby vysvětlilo nynější autoritu věřícího a jeho roli vládce v padlém a dosud neproměněném světě. Sledujte prosím bedlivě následující sled citátů z Bubikova kázání Život po životě:

(1) Za první, nebe, čili sféra eschatologického naplnění výsad Království, není na nedostupném místě, ale je okolo nás.

A zase nevím, jaková je vaše představa nebe a nechci vám ji brát, ale já v poslední době mnohem víc věřím prostě, že nebe je tady, že nebe je kolem, okolo nás, okolo Země. [...] Ale můžete ten verš chápat tak, že Bůh vlastně celý vesmír stvořil v sobě. To znamená, že Bůh je větší, než ten vesmír, že Bůh ho celý obklopuje a proto je všudepřítomný. To není o tom, že je nějak rozdvojený nebo rozmilionovaný, aby byl úplně prostě všude... ([Život po životě, 3.4.2019, 26:37](#))

(2) Za druhé, Bůh v nás přebývá, ale nejen jako Duch, který svědčí v nás a skrze nás (Ř 8), ale perichoreticky, čili jako esence našeho vlastního vzkříšeného bytí. Říkávají-li klasičtí letničtí spolu s evangelikály, že Duch v nás sice již působí, ale ke vzkříšení dojde až v budoucnu, Bubik na budoucnost již nechává jen málo.

Skutečně jednoho dne uvidíme Ježíše tváří v tvář. Ale to, co říkám, je, že Ježíš o tom nevyučoval. Že Ježíš vyučoval o tom, že tady na Zemi vlastně můžeš zažívat to, že Kristus žije v tobě. A protože Kristus žije v tobě, tak seš naplněný radostí, tak seš naplněný pokojem, tak seš naplněný ovocem Ducha, tak ti dává svoje dary a žiješ ten nejvíc vzrušující život na této planetě, protože ten duchovní a ten spirituální rozměr Boha žije v tobě a přebývá v tobě a ty můžeš žít v Bohu, ty můžeš přebývat v něm. A já vám nevysvětlím, jakým způsobem Bůh se vešel do Staška Bubika. To je nepochopitelné pro mě a nepochopitelné pro každého, stejně tak jako vzkříšení z mrtvých je nepochopitelné. Ale to, co vám říkám je, že Bůh mě navštívil a vstoupil do mě a já můžu být nositelem Boha na této zemi. Kdekoli chodí Stašek, tak Bůh chodí s ním. Cokoli dělá Stašek, tak Bůh prostě dělá ty věci skrze něj. A to je to, o čem mluvím. ([Život po životě, 3.4.2019, 37:31](#))

V dalším sledu myšlenek Bubik při výkladu Ř 6,3n přehlíží verš 5 a tvrdí de facto přesně to, co učení kaceřovaná již v novozákonní době (srov. 2Tim 1,8 a 1Kor 15,12).

To znamená v Římanům šesté kapitole ten třetí a čtvrtý verš, Pavel tam vyučuje a říká, že to vzkříšení jsme už duchovně zažili dneska. Že to není něco, co jednou bude, jednou zemřeme, naše tělo někde se rozpadne nebo ho strčí prostě do pece a zbude z toho prach a při vzkříšení to tělo povstane, ale o tom Pavel tady nemluví. Pavel mluví o tom, že dnes jsme spolu s Kristem povstali k novému životu. To znamená ta moc vzkříšení nás vlastně pozvedá k novému životu už dneska. [...]

Koloským druhá kapitola jedenáctý až dvanáctý verš [...] To znamená Pavel píše té církvi a říká: Vy už jste dneska vzkříšení. (Život po životě, 3.4.2019, 40:33)

Toto učení se od biblického učení liší v jemné nuanci, o což je zákeřnější. Křesťan opravdu, jak říká Bubik „přebývá v Bohu“. Není ale možné říci, že „cokoli křesťan dělá, to dělá Bůh“. Toto tvrzení je formou převědomělé eschatologie, která klade důraz na plnou aktuální dostupnost duchovních požehnání včetně charismatických projevů. Zatímco klasické křesťanství povětšinou káže nějakou formu onoho „už a ještě ne“, čili ono pojetí duchovních požehnání, které říká, že nyní jej máme pouze částečně a že i naše znovuzrození je čímsi netělesným, co čeká na budoucí fyzické naplnění, převědomělá eschatologie má tendenci vidět všechna duchovní zaslíbení jako aktuálně dostupná.

Proto je také pro Bubika **(3) za třetí** daleko snadnější, ba snad i důležité, nazírat současný vývoj ve světě veskrze pozitivně. Máme přeci technologie, zdravotnictví a vzdělávání; svět tedy musí nutně kráčet k lepšímu, a to zejména kvůli vlivu církve. Kdyby se totiž ukázalo, že svět jde k horšímu, anebo, jak by asi říkal realistický názor, že je právě na určitém bodě dlouhé sinusoidy, možná by ani vyhlídky církve na proměnu společnosti evangeliem před příchodem Krista nebyly tak optimistické.

Rozumíte, všechny ty věci jsou o vlivu křesťanské víry. [...] A proto já vždycky, když mluvím s takovými těma apokalyptickými křesťanama, kteří mají představu a pocit, že žijeme ve světě, který jde úplně do háje a který se zhoršuje a je mnohem horší, než byl v prvním století, tak říkám: Hochu, vrať se do školy. [...] Ale to, co chci říct, je, že svět jde od pěkného bince a bordelu, když mi dovolíte takové slovo, jde prostě k něčemu lepšímu. (Morální revoluce, 26. 5. 2019, 24:16)

(4) Za čtvrté proto nepřekvapí, že se Bubik v novějších kázáních explicitně staví proti premilenialismu

Ale to, co mi není jedno je, že my potřebujeme rozumět tomu, že náš vztah s Bohem dneska může být tak dokonalý, jako byl vztah Adama s Evou v ráji. Že nás nic neodděluje, že Bůh chce přebývat v nás a my v něm. A pokud vaše teologie o budoucích věcech, o eschatologii, vás vlastně vede k tomu, že žijete v tom padlém světě, kde nic nefunguje a nic nejde a těšíte se jednou do nebe, že tam to bude prostě to dokonalé, že nás Bůh někde prostě odvede, kde ty věci budou fungovat a tady nefungují, tak míváme vlastně to, aby Bůh skrze nás mohl dělat a jednat věci, které věřím, že on skrze nás chce dělat. (Kde bydlí Bůh, 30. 6. 2019, 26:28)

a zcela explicitně se kloní k postmilenialismu, když po přečtení Skutků 3,21 tvrdí:

A co ten verš nám mluví nebo jaké zaslíbení z toho můžeme vzít? Že Pán Bůh říká, že Ježíš po tom, co žil na této zemi, odešel do nebe a je s Bohem. Ale tady na zemi zanechal nás, abychom obnovili všechny věci. A až ty věci budou obnovené, tak on se vrátí jako král. To znamená, my žijeme v době té obnovy. (Překročit svůj limit, 23.6.2019, 10:50)

Právě v těchto bodech jsme narazili na onen bludný kořen, okolo něž se potácí celé HV, jeho oddenky a zřejmě i velká část dnešního populárního charismatismu. Je pravdou, že Bůh pro nás plánuje zdraví, prosperitu a spokojenost, že mu záleží na našich aktuálních potřebách a pocitech. Chce nám „setřít každou slzu z očí“ (Zj 21,4). Je pravdou, že křesťan bude mít autoritu. Budeme přeci soudit svět i anděly (1Kor 6,2n). Ale dnes to ještě neplatí. Bude to v budoucnu, až se Pán vrátí. Máme *naději* na vzkříšení a na všechnu tu moc, která se skrze ně uvolňuje do světa, ale nemáme *garanci* těchto výsad pro současnost, nemáme bílko šek na zdraví, moc, peníze, ba ani na fyzickou expanzi království v tomto světě, jenž by musel být zákonem víry a pozitivního vyznávání proplácen. Ano, Boží moc se uvolňuje i dnes, ale pouze jak jsem naznačil výše, jako nezasloužená surplus milost a jako moc vzkříšení, která je propojena s utrpením kříže. Ano, již nyní jsme znovuzrozeni, ale naše znovuzrození je dynamickým závdavkem. Moc vzkříšení v nás roste úměrně s účastí na Kristově utrpení, není nutně doprovázena fyzickou manifestací a není dokonána až do okamžiku v budoucnosti, kdy naše „porušitelné tělo oblékne neporušitelnost“ (1Kor 15,54).

Tento jednoduchý eschatologický korektiv je lékem na heterodoxní učení HV a na všechny jeho teologické a praktické excesy. Historie žel ukazuje, že špatnou teologii často zastaví až srážka s realitou. Vědí to absolventi „tvrdého“ HV v tuzemsku i v zahraničí, vědí to předváleční postmilenialisté a dozví se to všichni, kdo se vydávají cestou eschatologicky motivovaného aktivismu, postmileniální eschatologie a hypertrofované důvěry v charismatickou autoritu věřícího. Prevenci zbytečných zklamání a lapálií je naopak přídržet se inaugurované eschatologie (už a ještě ne), navrátit se k historickému premilenialismu a přestat čerpat od protagonistů HV, od nezávislých charismatiků a od managementových expertů, kteří se snaží spojovat metodiku zdraví a úspěchu s teologií a spiritualitou.

Závěr a doporučení

V této studii bylo dokázáno, že Stašek Bubik ve své dlouhodobé kazatelské praxi vykazuje jasné známky příklonu k učení Hnutí víry. Jelikož je zřejmé, že není klasickým kazatelem prosperity, byť i takové důrazy v jeho kázáních nalézáme, zůstává závěr této analýzy opatřen kvalifikátorem z úvodních definic: Příklon k doktrinálnímu systému HV Bubikovi umožňuje teologickou validaci projektu Království nyní, jenž je odklonem od klasické letniční eschatologie. Bubik používá doktrín Hnutí víry jako kolejnic již nejen pro důraz na osobní blahobyť jednotlivce, ale především pro umocnění důrazu na autoritu církve a na její pozemský triumf před viditelným příchodem Krista.

Podobný motiv vidíme jak u nových charismatiků, jako např. u Billa Johnsona, tak u starších představitelů třetí vlny, např. u Alana Vincenta (srov. [Josef Marván, 2010](#), [Alan Vincent, apoštol Království nyní?](#)). Doktríny HV slouží u Bubika a těchto dalších jako násada kopí, jehož hrotem nejsou v první řadě ony těžko uvěřitelné sliby zdraví a prosperity, ale zaslíbení uvědomělé eschatologie, totiž Království nyní.

Pokud jde o Staška Bubika jako o církevního funkcionáře, radím, aby se od učení HV ve všech výše popsaných bodech veřejně distancoval. Dále doporučuji celému letničnímu hnutí v České republice a v podobných kontextech eliminovat vliv nezávislých charismatiků a distancovat se od aktivit současného HV kdekoli na světě. Inspiraci pro duchovní obnovu, je-li už nutné ji importovat, radím čerpat v klasických letničních denominacích, které např. ve východní Evropě, v Amerikách a v Asii nemřou, nýbrž žijí. Klasické letniční učení si zaslouží šanci prokázat svou relevantnost, blahodárnost a akceschopnost. Učení HV je naopak potřeba prohlásit nejen za heterodoxní, ale za heretické kvůli prosté nebibličnosti a kvůli špatnému ovoci, které dlouhodobě plodí.

Zvláště mladším progresivním pastorům chci vzkázat, že mění-li s ohledem na nové generace styl své církve, nemusí měnit i teologii, jak to učinil Stašek Bubik. Je-li skutečně potřeba setřást staré a údajně neúčinné způsoby za účelem zvýšení evangelizačního výkonu, nevyplývá z toho, že je potřeba zahodit bohatství klasického letničního dědictví a vyměnit je za heterodoxní až heretické nauky. Je samozřejmě dobré vstupovat s jinými věroučnými směry ve vzájemně prospěšný dialog. I mezi letničními teology dochází tu a tam k diskusi o implikacích jejich inaugurované eschatologie pro pneumatickou eklesiologii. Dialog však předpokládá zachování identity, ne absorpci jedné strany druhou stranou. To pak není dialog, nýbrž věroučná jatka. Jakkoli jsem protivěn uniformitě a izolacionismu, vyzývám nejen českou Apoštolskou církev k aktivnější věroučné propagaci namísto pouhé konstrukce sociální identity, aby se věroučné odchylky, jako je ta zde popsaná, objevovaly co možná nejméně.

Pokud bych shledal, že existuje nejasnost stran neblahosti učení HV, kterou nemohou objasnit ani dosud dostupné české materiály, zvážím doplnění statí, které by se zaměřily na komplexnější představení nejasných aspektů. Dotazy můžete směřovat na adresu michael@buban.cz.

Pravidla diskuse

1. Každý komentář se musí týkat teze tohoto článku.
2. Delší reakce, technické připomínky a reakce, které se netýkají teze článku, zasílejte na můj e-mail.

<https://selah.cz/teologie/stasek-bubik-a-hnuti-viry/>